

ISSN 2985- 0320 (PRINT)
ISSN 2985-0339 (ONLINE)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1

มกราคม-เมษายน 2569

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง
**JOURNAL OF PUBLIC AND
POLITICAL MANAGEMENT**

ชมรมการบริหารสาธารณะ

PUBLIC ADMINISTRATION CLUB

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/jppm/>

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อและที่อยู่อีเมล หรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง Journal of Public and Political Management

วัตถุประสงค์

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

ภาษาอังกฤษ : Journal of Public and Political Management

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/jppm/>

ขอบเขต

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ คณาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัย

กำหนดการพิมพ์

ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 ประจำเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ : ชมรมการบริหารสาธารณะ

หมายเหตุ

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถกระทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

บรรณาธิการ

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงส์ทอง

ดร.วัฒนา นนทชิต

ดร.ณรงค์ฤทธิ์ ปริสุทธิกุล

ดร.เบญจ พรพลธรรม

รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

ผศ.ดร.เชาวฤทธิ์ เชาวน์แสงรัตน์

ผศ.ดร.สุเชาว์ มีหนองหว้า

ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไผ่ตรี

นักวิจัยอิสระ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ประสานงาน

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัดดี้ ครีเอชั่น 40/315

หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

กองบรรณาธิการวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

ชมรมการบริหารสาธารณะ

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

สารจากบรรณาธิการ

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความ
วิจารณ์หนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ ในวารสารฉบับนี้กองบรรณาธิการได้
รวบรวมบทความวิจัยเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ จำนวน 5 บทความ

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผู้บริหาร รวมถึงนิสิต/
นักศึกษา และหากท่านผู้อ่านต้องการให้มีการปรับปรุงในส่วนใดโปรดเสนอแนะมายังกองบรรณาธิการเพื่อจะได้
ปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในฉบับต่อไป

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

บรรณาธิการวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

สารบัญ

บทความวิจัย

1. การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี.....1
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
Cultural Tourism Management of the Old Town Riverside Community along the
Phetchaburi River, Mueang Phetchaburi District, Phetchaburi Province
สวรินทร์ จงหวัง
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....13
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
Factors Affecting the Success of Academic Administration in Schools under the Jurisdiction
of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2
พลช เลิศทิวกุล
3. การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก่พัง.....24
(รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158
ebsite development to promote the corporate image of Ban Wang Pong School (Rattharat
Bamrung) Friendship No. 158
เจษฎา นวชน
4. การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค.....36
Fire Prevention and Suppression Management in Bang Khae Fire and Rescue Station Area
นิยม สิงห์ศก
5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา.....44
กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators and Teachers'
Learning Management Competency Under Min Buri District Office, Bangkok Metropolitan
Administration
บุษยมาศ พะนิจรัมย์

การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

Cultural Tourism Management of the Old Town Riverside Community along
the Phetchaburi River, Mueang Phetchaburi District, Phetchaburi Province

สรวรินทร์ จงหวัง

Sawarin Jongwang

นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สำนักงานพัฒนาชุมชน

Community Development Practitioner, Community Development Office

E-mail: sawarin.jon@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อประเมินการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (3) เพื่อพยากรณ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจาก ประชาชนในพื้นที่ ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 389 คน โดยวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดพบว่าอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนพบว่า เป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้ร้อยละ 45.8 โดยมีปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมตัดสินใจ ภาวะผู้นำ การร่วมดำเนินการ การร่วมประเมินผล การร่วมรับผลประโยชน์ และการวางแผน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำ

Abstract

The objectives of this research were: (1) to evaluate cultural tourism management in the old town community along the Phetchaburi River, Mueang Phetchaburi District, Phetchaburi Province; (2) to explain the relationship between cultural tourism management in the old town community along the Phetchaburi River and factors affecting community-based tourism development ; and (3) to forecasted. for cultural tourism management in the old town community along the Phetchaburi River. The research was conducted by collecting data from 389 residents in the old town community area along the Phetchaburi River using a

questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis. The research results found that: (1) Cultural tourism management in the old town community along the Phetchaburi River was overall at a high level. (2) The relationship between cultural tourism management and factors affecting community-based tourism development was positive with statistical significance at the 0.01 level. (3) The factors affecting cultural tourism management of the old town riverside community along the Phetchaburi River, Mueang Phetchaburi District, Phetchaburi Province, could predict cultural tourism management at 45.8%. The predictive factors included participation in decision-making, leadership, participation in implementation, participation in evaluation, participation in benefit-sharing, and planning.

Keywords: Cultural Tourism, Community-Based Tourism, Old Town Riverside Community

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สามารถสร้างรายได้ และทำให้เกิดการพัฒนาตามห่วงโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยวทั่วประเทศ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาสามารถเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทำให้ในปี 2564 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index) อยู่ในอันดับที่ 30 ของโลก (กรมการท่องเที่ยว, 2565) ซึ่งจากการคาดการณ์จากศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดการณ์ว่าในปี 2568 ตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวไทยยังเติบโตต่อเนื่อง เนื่องจากมาตรการวีซ่าฟรีที่เอื้อให้การเดินทางมีความสะดวก และการแข่งขันในธุรกิจการบินที่ทำให้ราคาตั๋วโดยสารเครื่องบินมีแนวโน้มทรงตัว รวมถึงการทำตลาดกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐและเอกชน ชุมชน (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2568)

ในด้านหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ การท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่บริหารจัดการโดยชุมชนอย่างสร้างสรรค์และมีมาตรฐานก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตที่ดี (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), 2558) จากการรายงานขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. รายงานว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษทั้ง 9 แห่ง รวมจำนวน 61 ชุมชน มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2568 จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า 272 ล้านบาท ซึ่งแนวโน้มการเติบโตดังกล่าวมีปัจจัยสนับสนุนจากความนิยมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงชุมชนที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในการสร้างรายได้และกระจายเศรษฐกิจภายในชุมชน (เดลินิวส์, 2568)

หนึ่งในชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในโลกออนไลน์และสื่อสังคม คือ “ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี” ซึ่งเป็นชุมชนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศไทย ที่ตั้งอยู่ในเขต ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี (ไปด้วยกันท่องเที่ยว, 2564) โดยชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีเป็นชุมชนเก่าที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน และเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนค้าขายสินค้าของคนในท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีตั้งแตยุคสมัยก่อนจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นพื้นที่รวบรวมสถานที่สำคัญของจังหวัด ที่มีทั้งศิลปวัฒนธรรม

โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ ที่ได้มีการร่วมมือกันของประชากรในพื้นที่ซึ่งเป็น กลุ่มคนที่มีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น ฯลฯ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและพัฒนาพื้นที่ให้มีศักยภาพในการ รองรับนักท่องเที่ยวและมีความน่าสนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (ศรัณยู จันทรวงศ์, 2564)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า “ชุมชนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี” จะมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมภายในพื้นที่ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ แต่การท่องเที่ยวภายในชุมชนกลับไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนในจังหวัดเท่าที่ควร สาเหตุสำคัญอาจเกิดจากหลายปัจจัย อาทิ การประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึง การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น การบริหารจัดการที่ยังไม่เป็นระบบ ตลอดจนทัศนคติของคนในจังหวัดบางส่วนที่มองว่าการท่องเที่ยวภายในชุมชนเป็นกิจกรรมที่ไม่คุ้มค่า หรือไม่น่าสนใจ จึงไม่ให้ความสนใจในการเดินทางท่องเที่ยวภายในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลให้การพัฒนาในด้านต่างๆ ของชุมชนเกิดความล่าช้า หรือไม่สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี โดยมุ่งวิเคราะห์ว่ามีการจัดการท่องเที่ยวอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อพยากรณ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสัมพันธ์ ระหว่าง การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ไม่เป็นเชิงบวก
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถพยากรณ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้ไม่เกินร้อยละสามสิบ

การทบทวนวรรณกรรม

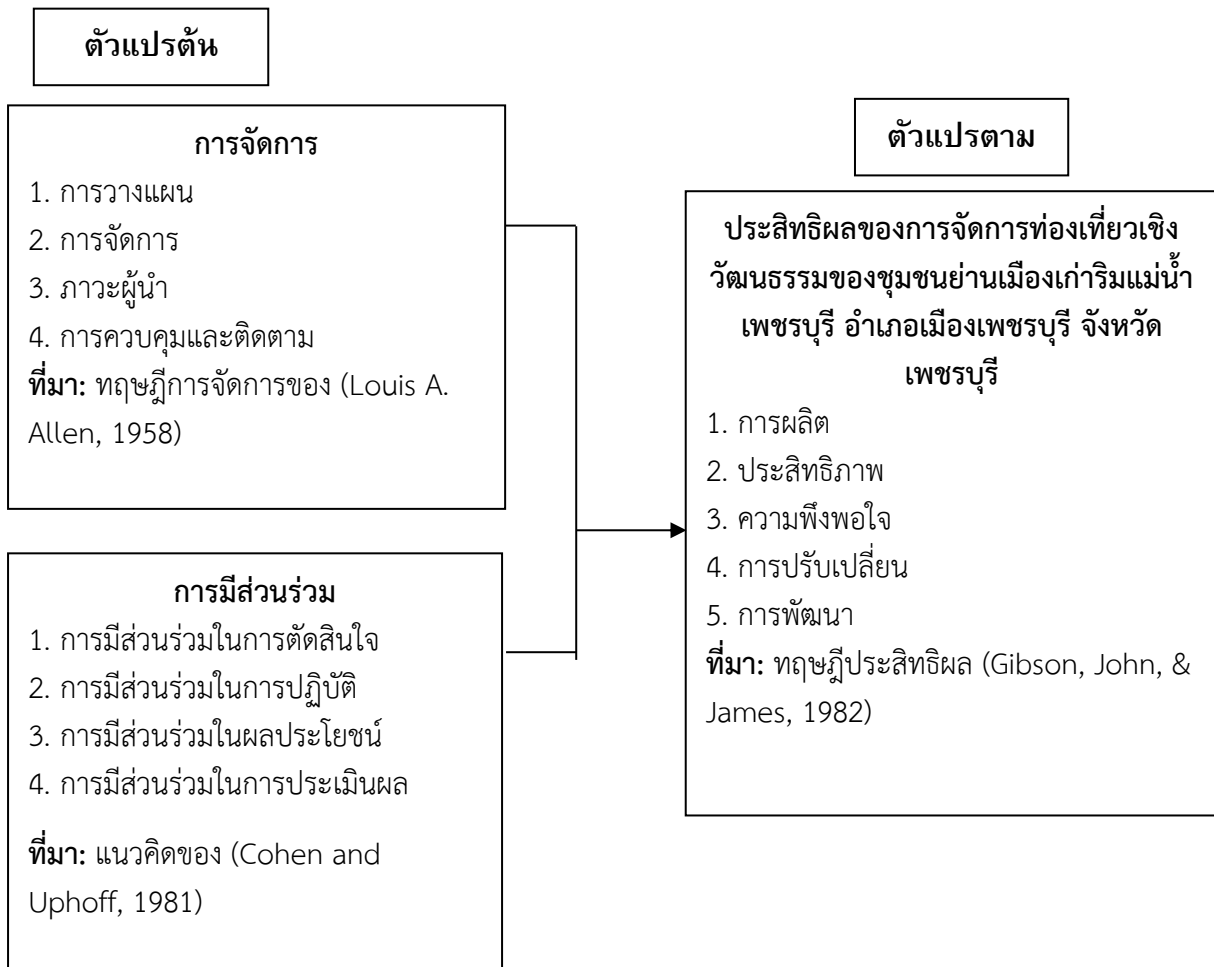
แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าถึงแนวคิดและทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญและเรียบเรียงไว้เป็นข้อมูลสำคัญ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา และเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการจัดการหรือทฤษฎี POLC ของ Louis Allen (อ้างถึงใน ฤทธา ประศาสน์วุฒิ และ ส่งเสริม หอมกลิ่น, 2565) ประกอบด้วย (1) การวางแผน คือ การกำหนดกิจกรรมตลอดจน เพื่อให้เป็นแนวทางตลอดจนทิศทางในการปฏิบัติงาน (2) การจัดการองค์การ คือ การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนดบทบาท หน้าที่ ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วน รวมไปถึงการจัดระเบียบในการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด (3) ภาวะผู้นำ คือ ภาวะการเป็นผู้นำในการควบคุมการทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยต้องสามารถ สร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากร่วมทำงานได้ รวมถึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหาได้ดี และมีการตัดสินใจที่รอบคอบ (4) การควบคุมและติดตาม คือ การดูแลบุคลากรตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่

2. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (อ้างถึงในภัทรธิดา ไพศาลจิตร, 2561) ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบของการดำเนินงานตามโครงการนั้น (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ คือ การกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มได้

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดประสิทธิผล (อ้างถึงในมยุรี วรรณสกุลเจริญ และ ชาญณรงค์ รัตนพานุกุล) คือ การอธิบายถึงเกณฑ์ของควมมีประสิทธิภาพขององค์การว่า ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัว คือ (1) การผลิต (Production) (2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ความพึงพอใจ (Satisfaction) (4) การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) และ (5) การพัฒนา (Development)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษา การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในพื้นที่ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสิ้นจำนวน 13,981 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 389 คน จากสูตรของ Taro Yamane (จินตจุฑา จันทรประสิทธิ์, 2559)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยเทคนิค การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรตามเขตชุมชนย่อยในย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิแบบการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน รายได้ต่อเดือน อาชีพ และสถานภาพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งถามเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการผลิต 2) ด้านประสิทธิภาพ 3) ด้านความพึงพอใจ 4) ด้านการปรับเปลี่ยน และ 5) ด้านการพัฒนา จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวด้านการมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ 2) ด้านการดำเนินงาน 3) ด้านการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการประเมินผล จำนวน 19 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวด้านการจัดการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านจัดองค์การ 3) ด้านผู้นำและภาวะผู้นำ และ 4) ด้านการติดตามประเมินผล จำนวน 16 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นเพื่อสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำเสนอแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) มีค่า IOC เท่ากับ 0.92

3) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 ชุด มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

4) นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 389 ชุด

5) เมื่อได้รับแบบสอบถามครบถ้วน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแปลงรหัสตัวเลข และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม ด้านประสิทธิผล ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านประสิทธิภาพ ด้านความพึงพอใจ ด้านการปรับเปลี่ยน และ ด้านการพัฒนา

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านภาพรวมการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม

ด้านประสิทธิผล	แปลผล		
	$\bar{X}$	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการผลิต	4.06	มาก	1
2. ด้านประสิทธิภาพ	3.91	มาก	4
3. ด้านความพึงพอใจ	3.92	มาก	3
4. ด้านการปรับเปลี่ยน	3.75	มาก	5
5. ด้านการพัฒนา	3.93	มาก	2
รวม	3.92	มาก	

จากตารางที่ 1 การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม ด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมินพบว่า ข้อ 1.ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือ ข้อ 5ด้านการพัฒนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ที่น้อยที่สุด ข้อ 3 ด้านการปรับเปลี่ยนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมด้านการร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการร่วมประเมินผล

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการมีส่วนร่วม

ด้านการมีส่วนร่วม	แปลผล		
	$\bar{X}$	อันดับ	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมด้านการร่วมตัดสินใจ	3.94	2	มาก
2. การมีส่วนร่วมด้านการร่วมดำเนินการ	4.01	1	มาก
3. การมีส่วนร่วมด้านการร่วมรับผลประโยชน์	3.78	3	มาก
4. การมีส่วนร่วมด้านการร่วมประเมินผล	3.77	4	มาก
รวม	3.77		มาก

จากตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านภาพรวม ในการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ข้อ 2การมีส่วนร่วมด้านการร่วมดำเนินการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือ ข้อ1 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94และ ด้านน้อยที่สุด 4 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการวางแผน การจัดองค์การ ผู้นำและภาวะผู้นำ การติดตามผล

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการ

ด้านการจัดการ	แปลผล		
	$\bar{X}$	ระดับ	อันดับ
1. การจัดการวางแผน	3.87	มาก	4
2. การจัดองค์การ	3.89	มาก	3
3. ด้านผู้นำและภาวะผู้นำ	3.90	มาก	2
4. ด้านการติดตามผล	3.98	มาก	1
รวม	3.90	มาก	

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการ ภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 3.90 อยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุดได้แก่ ด้านการติดตามผล มีค่าเฉลี่ย 3.98อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านผู้นำและภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ย 3.90 อยู่ในระดับมากด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ การจัดการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.87 อยู่ในระดับมาก

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบพบว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ข้อ 1.ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือ ข้อ 5 ด้านการพัฒนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ที่น้อยที่สุด ข้อ 3 ด้านการปรับเปลี่ยนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กับการ

จัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ไม่เป็นเชิงบวก

ผลการทดสอบพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กับ การจัดการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี พบว่าอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำถึงปานกลางและเป็นเชิงบวก จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กับ การจัดการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถพยากรณ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้ไม่เกินร้อยละ 30

ผลการทดสอบพบว่า การมีส่วนร่วมตัดสินใจภาวะผู้นำ การร่วมดำเนินการ การร่วมประเมินผล การร่วมรับผลประโยชน์และการวางแผน เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และสามารถพยากรณ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ $R = .475$ อธิบายประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 45.8 หรือร้อยละ 45.8 ส่วนตัวแปรอิสระ และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้ $\text{การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม} = -269 + .302 \text{การมีส่วนร่วมตัดสินใจ} + .199 \text{ภาวะผู้นำ} + .267 \text{การร่วมดำเนินการ} + .283 \text{ส่วนร่วมรับผลประโยชน์} + .223 \text{การมีส่วนร่วมประเมินผล} + 169 \text{การวางแผน}$

การอภิปรายผล

การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ข้อ 1 ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือ ข้อ 5 ด้านการพัฒนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ที่น้อยที่สุด ข้อ 3 ด้านการปรับเปลี่ยนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75 สอดคล้องกับ พรภิรมย์ ยอดบุญ กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลและศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรค พบว่า วัดโสธรวราราม วรวิหาร ตลาดบ้านใหม่ และวัดสมานรัตนาราม ยังขาดฐานข้อมูลที่เป็นระบบ ข้อมูลกระจัดกระจาย ไม่มีแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การเผยแพร่ข้อมูลและการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวไม่ทั่วถึง อีกทั้งยังมีปัญหาการจราจรติดขัด และขาดมัคคุเทศก์ (2) การพัฒนาฐานข้อมูลใช้เทคโนโลยี Open Source (phpMyAdmin) เพื่อสร้างฐานข้อมูล MySQL และเชื่อมโยงกับ CMS และ Google Map นำไปเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และโซเชียลมีเดีย พร้อมใช้ Web Hosting ที่มีความเสถียรสูง (3) เสนอกระบวนการพัฒนาแบ่งเป็น 8 ขั้นตอน ได้แก่ สำรวจข้อมูล พัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัล ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมกิจกรรมประชาสัมพันธ์ สร้างความร่วมมือ ติดตามประเมินผล และอนุรักษ์เพื่อความยั่งยืน การบูรณาการฐานข้อมูลและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบจะช่วยเพิ่มศักยภาพและสร้างประสบการณ์ที่ดีให้นักท่องเที่ยว องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย คือ ด้้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการพัฒนาฐานข้อมูลการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ยอดบุญ พ., สุขล้วน พ., บัวอ่อน พ., & โพธิ์ทอง น, 2568)

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการจัดการ ภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 3.90 อยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการติดตามผล มีค่าเฉลี่ย 3.98 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านผู้นำและภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ย 3.90 อยู่ในระดับมาก ด้านที่น้อยที่สุด ได้แก่ การจัดการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.87 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภัทรวรรณ ทรัพย์อินทร์ 2566 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนบางแม่หม้าย : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี* ผลการวิจัยพบว่า การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบางแม่หม้าย ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยตัวแบบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักของ CBT มีอยู่ 4 ด้าน (1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมโดยมีการจัดอบรมการเรียนรู้ทางภูมิปัญญาและส่งเสริมการบริการทางการท่องเที่ยว รวมถึงการประชาสัมพันธ์ (2) ด้านองค์กรชุมชน โดยการสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและกลุ่มเครือข่าย (3) ด้านการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่ ต้องเข้ามาช่วยวางแผนการจัดการของกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (4) ด้านการเรียนรู้ โดยการจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดเส้นทางท่องเที่ยว การส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน

ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านภาพรวม การจัดการภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ข้อ 2 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือ ข้อ1 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 และ ด้านน้อยที่สุด 4 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77ตามลำดับ สอดคล้องกับงานของ Clifton and Benson (2006) ที่พบว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมในเชิงบวกต่อชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะบทบาทของชุมชนในฐานะเจ้าบ้าน ที่มีการต้อนรับและปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้มาเยือน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับความนิยมและเติบโตอย่างต่อเนื่อง

จากการที่ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการที่โดดเด่น โดยเฉพาะในด้านการจัดการองค์การ ของ Louis A. Allen (1958) และแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1981) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่ากระบวนการทำงานที่เป็นระบบตามแนวคิด POLC ช่วยให้ชุมชนสามารถดึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมาสร้างเป็นจุดขายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โมเดลความสำเร็จนี้เกิดจากการประสานงานระหว่างปราชญ์ชาวบ้านและภาคีเครือข่าย ซึ่งสามารถใช้เป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่นในการบริหารจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมให้เกิดมูลค่าเชิงประจักษ์ในระดับประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ชุมชนควรพัฒนาสมาชิกชุมชนในด้านการเรียนรู้และปรับตัวทันโลกตรงกับสังคมภายนอก
2. ชุมชนควรมีการจัดอบรมโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกการปฏิบัติตนในความเป็นเจ้าบ้านที่ดี ให้กับสมาชิกชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อแก้ปัญหาการรับรู้ข้อมูลที่จำกัด ชุมชนควรสร้างเครื่องมือสื่อสารดิจิทัล เช่น QR Code สื่อความหมาย ตามจุดท่องเที่ยวสำคัญในย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ได้ด้วยตนเองตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการลดช่องว่างด้านบุคลากรนำเที่ยวในวันที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก

2. ควรจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ นักเล่าเรื่องเจ้าบ้าน (Local Storytelling) และทักษะภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยวให้แก่ภาคีท้องถิ่นและเยาวชนในพื้นที่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ย่านเมืองเก่าให้มีความน่าสนใจและสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประเด็นเรื่องส่งเสริมการจัดการเพื่อพัฒนาการจัดการงานท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาไปสู่การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมระดับประเทศ

2. ควรศึกษาประเด็นเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐานในชุมชน ควบคู่ไปด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว. (2565). *แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว*. กองพัฒนาบริการท่องเที่ยว.

จินต์จุฑา จันทรประสิทธิ์. (2559). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของบุคลากรทางการศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

เดลินิวส์. (2568, 20 มิถุนายน). *ศิริกรณ์เผยรายได้ท่องเที่ยวชุมชนครึ่งปีแรกโต 113 ล้านบาท*. <https://www.dailynews.co.th/news /4835193/>

ไปด้วยกันท่องเที่ยว. (2564, 18 พฤศจิกายน). *ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เสพงานศิลป์ ยลวิถีชุมชน*. *ไปด้วยกันท่องเที่ยว*, <https://www.paidukan.com/river-phetchaburi-community/>

ภัทรธิดา ไพบูลย์จิตร. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ตำบลประชาธิปไตย อำเภออัญบุรี จังหวัดปทุมธานี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend /Info/z39?ctx_ver=Z39.88-2004&genre=Book&title=

มยุรี วรรณสกุลเจริญ และชาญณรงค์ รัตนพนากุล. (2563). *ประสิทธิผลขององค์การ. วารสารศิลปการ จัด ก า ร , 4 (1) , 1 9 3 - 2 0 4 .* <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jam/article/download/240659/163950/829710>

พรภิรมย์ ยอดบุญ, พระมหาประสพสุข สุขล้วน, พระมหาปิยะ บัวอ่อน, และนฤมล โพธิ์ทอง(2568). *กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลและศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 7(2), 173–186.* <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemri/article/view/277180>

ศรัญญู จันทรวงศ์ และ ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์. (2565). *ปัจจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทางวัฒนธรรม กรณีศึกษา : ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี. วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์, 9(2), 96.* <https://digital.car.chula.ac .th/cgi/viewcontent.cgi?article=6025&context=chulaetd>

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2568, 16 มกราคม). ต่างชาติเที่ยวไทยปี 2568 คาดแตะ 37.5 ล้านคน โตชะลอที่ 5.6% สร้างรายได้ 1.78 ล้านล้านบาท. ศูนย์วิจัยกสิกร, <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/ksocial-media/Pages/TH-Tourism-CIS3545-FB-2025-01-16.aspx>
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน). (2558). *ท่องเที่ยวโดยชุมชน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ โคคุน แอนด์ โค
- กฤษฎา ประศาสน์วุฒิ และ ส่งเสริม หอมกลิ่น. (2565). ทฤษฎีการบริหารจัดการสู่หลักธรรมาภิบาลในองค์การ. *วารสารเกษตร มสธ.*, 4(2), 1–12. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/stouagjournal/article/view/264315/172472>
- Clifton, J. & Benson, A. (2006). Planning for Sustainable Ecotourism: The Case for Research Ecotourism in Developing Country Destinations. *Journal of Sustainable*, 14(3), 238-254. https://www.researchgate.net/publication/228625540_Planning_for_Sustainable_Ecotourism_The_Case_for_Research_Ecotourism_in_Developing_Country_Destinations
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Ithaca, NY: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Gibson, J.H., John, M.I. & James H.D. (1982). *Organizations: Behavior structure and Processes*. (4thed.), Austin, TX: Business Publications
- Louis A. A. (1958). *Management and organization*. New York: McGraw-Hill Inc.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

Factors Affecting the Success of Academic Administration in Schools

under the Jurisdiction of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2

พลช เลิศทิวกุล

Palod Lertthiwakool

ครู โรงเรียนวัดหอมเกร็ด

Teacher, Wat Hom Kred School

E – mail: Palod.ler@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 (2) เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา และ (3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย (1) ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ประกอบด้วย (ก) ด้านผู้บริหาร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ข) ด้านครูผู้สอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค) ปัจจัยด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ง) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ปัจจัยความสำเร็จ การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา

Abstract

This research aimed to achieve three objectives: (1) to analyze the factors of school administration under the jurisdiction of the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2; (2) to analyze the success of school administration; and (3) to analyze the factors affecting the success of academic administration in schools. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 344 participants, including school administrators and teachers under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2. Data were collected using a questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings revealed that: (1) the overall level of school administration factors was at the highest level; (2) the overall level of success of school administration was at the highest level; and (3) the factors affecting the success of academic

administration in schools comprised the following aspects: (a) administrators, which were overall at the highest level; (b) teachers, which were overall at the highest level; (c) community, parents, and stakeholders, which were overall at the highest level; and (d) media and technology factors, which were overall at the highest level.

Keywords: Factors of Success, Academic administration, Schools

บทนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว ประเทศไทยมุ่งสู่การพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ที่สำคัญสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยยังคงยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของประชาชน พัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเป็น ผู้มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้และทักษะที่จำเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อสังคม รวมทั้งมีคุณธรรม และ จริยธรรมในด้านการศึกษา ได้รับเป้าหมายให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีการกระจายอำนาจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อเสริมสร้างความคล่องตัว ความเป็นอิสระ และความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2553)

การบริหารสถานศึกษาเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นการกิจหลักในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีหน้าที่กำกับ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ซึ่งจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O – NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 พบว่ากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ขนาดกลาง) มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกกลุ่มสาระหลัก สะท้อนถึงปัญหาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ (แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2568)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยศึกษาปัจจัยการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต

2. เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้แก่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการนับเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัด การเรียนการสอน คุณภาพผู้เรียน และการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ความสำเร็จของการบริหาร งานวิชาการไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเดียวแต่ขึ้นอยู่กับการจัดระบบงานอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังคงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ที่ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อม ไม่ว่าจะเป็นภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความร่วมมือของครูและบุคลากร การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองและชุมชน การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ ตลอดจนการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน อย่างรอบด้าน และนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของการบริหารงานวิชาการ ได้มีผู้ที่ศึกษาไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

จรัสชัย ปญญาวิโร (2563) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) ด้านผู้บริหาร
- 2) ด้านครูผู้สอน
- 3) ด้านหลักสูตร
- 4) ด้านชุมชน
- 5) ด้านอาคารสถานที่
- 6) ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี
- 7) ด้านผู้เรียน

สาริตา จันทร์แรม (2562) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออก ได้สรุปว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน คุณสมบัตินักเรียน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ผู้บริหาร สมรรถนะการบริหารและพฤติกรรมภาวะผู้นำการบริหารวิชาการ คุณสมบัตินักเรียน ได้แก่ คุณลักษณะครู สมรรถนะครู การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้

ภาคภูมิ ทองลาด (2561) ได้นำเสนอปัจจัยไว้ คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษา ปัจจัย ด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยด้านระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของ ผู้บริหารการศึกษา ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยด้านระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ปัจจัย ด้านศักยภาพและบทบาทของศึกษานิเทศก์และนักวิชาการในห้องเรียน

อาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้สรุปว่า ปัจจัย

ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การดำเนินงานด้านระบบ บริหารจัดการงานวิชาการ ปัจจัยด้านครู ได้แก่ ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานของครู มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ได้แก่ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ

สอนนารินทร์ ปัทม (2559) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารงาน เป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ส่งผลให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นจะต้องจัดห้องเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วัสดุอุปกรณ์

คอนันท์ พงษ์ธาสโร (2558) ศึกษารูปแบบของปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้สรุปว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการ คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน มีความรู้ความสามารถรอบด้าน เกี่ยวกับการจัดการศึกษา รู้วิธีการบริหารหลักสูตร โดยสามารถลงไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี อีกทั้งต้องมีความสามารถในการส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วัฒนธรรม องค์การของโรงเรียน คุณภาพการสอนของครูผู้สอนต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำข้อมูลดังกล่าว มาวางแผนการสอนให้มีวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

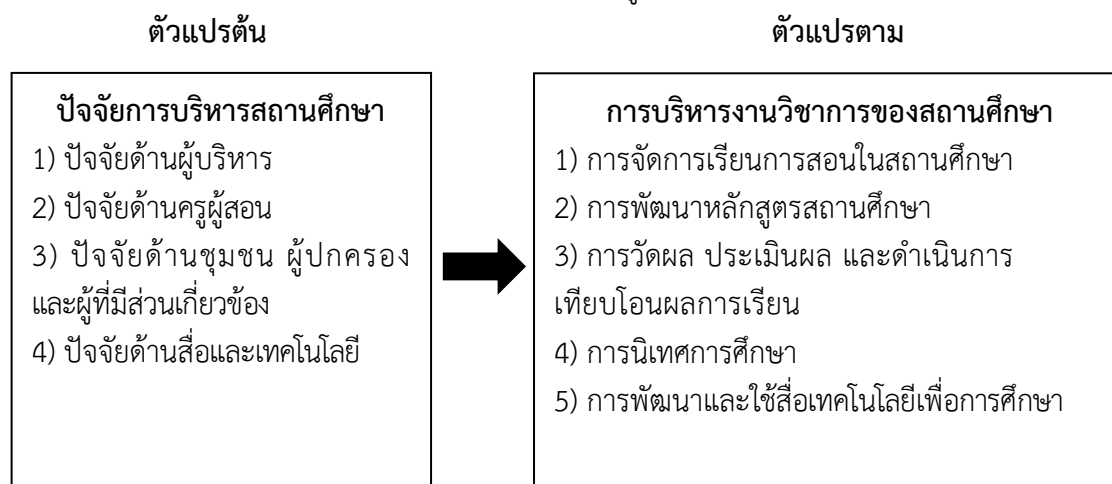
Hoy and Miskel (2001 อ้างถึงใน กฤติยา กุลภา 2558) ได้ศึกษาปัจจัยการพัฒนาความมีประสิทธิภาพ ของโรงเรียน ได้กำหนดองค์ประกอบความเป็นโรงเรียนคุณภาพตามกรอบแนวคิดองค์ประกอบเชิงระบบได้ 8 ปัจจัย ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนดี มีสังคม บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
- 2) ปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล ได้แก่ ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพ และ จำนวนเพียงพอ
- 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรวัตถุ ได้แก่ เทคโนโลยีและงบประมาณ ลักษณะทางกายภาพของ โรงเรียนได้มาตรฐาน หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย แหล่งการเรียนรู้ ในโรงเรียนหลากหลาย งบประมาณมุ่งเน้นผลงาน
- 4) ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานเน้นการมีส่วนร่วม
- 6) ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ เป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารโรงเรียน
- 7) ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน มีพัฒนาการทุกด้านเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถเรียนต่อและประกอบอาชีพได้
- 8) ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน โรงเรียนเป็นแบบอย่าง และ ให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยเลือกศึกษาปัจจัยการบริหาร 4 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร

2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งนำมาวิเคราะห์ถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังรูปที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 197 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,531 คน รวมทั้งสิ้น 1,728 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ขนาดกลาง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน ครูผู้สอน จำนวน 326 คน รวมทั้งสิ้น 344 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 4 ปัจจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตาม ข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ดังต่อไปนี้

5.1 ดร.ปนัดดา ประทุมรัตน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

5.2 ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

5.3 ผศ.ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

6. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ต่ำกว่า 0.23 ออกไป นำคำถามที่ได้ มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.946 ของด้วยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - Coefficient)

9. นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวม ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ศาลายา ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 5.2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

จากสมมติฐานงานวิจัยปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ตัวแปรทำนาย	b	S.E.b	β	T	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	0.843	0.116		7.263	.000
1. ด้านผู้บริหาร (X ₁)	0.078	0.030	0.084	2.594	.010
2. ด้านครูผู้สอน (X ₂)	0.360	0.025	0.472	14.528	.000
3. ด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (X ₃)	0.203	0.028	0.272	7.173	.000
4. ด้านสื่อและเทคโนโลยี (X ₄)	0.192	0.029	0.218	6.653	.000
R = 0.905 R ² = 0.819 F = 382.72 p-value = < 0.000					

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถเขียนตัวแบบการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านผู้บริหาร พบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ ให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา รองลงมา คือผู้บริหารมีประสบการณ์

ในการบริหารมีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจในหลักการบริหาร และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน และลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

2) ด้านครูผู้สอน พบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ ครูผู้สอนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา รองลงมา คือครูผู้สอนการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และครูผู้สอนให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน ทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค และลำดับสุดท้าย คือ ครูผู้สอนมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน

3) ด้านชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผน สนับสนุน และประเมินผลการดำเนินงานทางวิชาการของสถานศึกษา รองลงมา คือชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ความใกล้ชิดและเป็นกันเองของบุคลากรกับชุมชนและชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมของสถานศึกษา และลำดับสุดท้ายคือ ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียการติดตามและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) ด้านสื่อและเทคโนโลยี พบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ สถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารและทำให้เกิดความรู้ ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานและพัฒนาองค์การ รองลงมา คือสถานศึกษามีการจัดหาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการที่ดีเพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และสถานศึกษามีระบบฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการเรียนการสอน และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรให้ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปรากฏผล ดังนี้

1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและสภาพท้องถิ่น และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้อยโอกาส และมีความสามารถพิเศษ และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีการบริการวัสดุอุปกรณ์และเอกสารหลักสูตรประกอบการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ สถานศึกษามีการวางแผน และการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น รองลงมา คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน และสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย ได้แก่ ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชน และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาทำหน้าทีนี้เทศ กำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ สถานศึกษามีการกำหนดวิธี หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผลเพื่อนำมาพัฒนาการวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา และสถานศึกษาจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้ได้มาตรฐานเน้นการประเมินจากสภาพจริง (Authentic assessment) ประเมินจากผลการปฏิบัติงาน (Performance assessment) ประเมินโครงการ (Work project) หรือ ประเมินจากแฟ้มพัฒนางาน

4) การนิเทศการศึกษา พบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ สถานศึกษามีระบบการนิเทศการศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เรียนรู้ระหว่างครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษาหรือสถาบันอื่น ๆ และสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษาสร้างความตระหนักความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องกำหนดปฏิทินการนิเทศ

5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ สถานศึกษามีการสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหา การผลิต การจัดหา การเลือก การใช้ การประเมินคุณภาพ การเผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษากระตุ้นให้มีครูการพัฒนาสื่อ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร พบว่า ควรส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรทางการศึกษา ในส่วนของกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ให้มีการพัฒนา ด้านของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในระดับที่สูงขึ้น

2) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี พบว่า ควรส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ใช้ระบบสารสนเทศในการเข้าถึงระบบการทำงาน และระบบการบริหารงานวิชาการอย่างถูกต้อง

3) ด้านครูผู้สอน สถานศึกษาควรจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาครูเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการรักษา มาตรฐานการเป็นแบบอย่างที่ดีและการดูแลผู้เรียนด้วยความเสมอภาค

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพิ่มเติม เช่น ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการบริหาร สถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบต่อ ความสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระหว่างขนาดโรงเรียนที่มีความ แตกต่างกันไป

เอกสารอ้างอิง

กฤติยา กุลภา. (2558). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จรัสชัย ปญญาวิโร. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร, มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

รัตนา สิทธิอ่วม และคณนันท พุทธสาโรช. (2558). การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน. วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น Academy Journal of Northern, 7(2), หน้า 9 – 19.

สอนนารินทร์ ปัทม. (2559). ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร, มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

สาริตา จันทรแรม, ธนวิน ทองแพง และพงศ์เทพ จิระโร. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาค ตะวันออก. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 14(1), 187 – 189.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. (2568, 10 มิถุนายน). ข้อมูลอัตราค่าจ้างของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. https://www.npt2.go.th/news_it_gallery/detail/16/data.html

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.).

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐมนตรี.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

อาทิตยา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].

การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง
(รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158

Website development to promote the corporate image of Ban Wang Pong School
(Rattharat Bamrung) Friendship No. 158

เจษฎา นวชน

Jessada Navachon

ครู โรงเรียนบ้านวังก้ง

Teacher, Ban Wangphong School

E-mail: jessada.nav@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มิตรภาพที่ 158 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพ (2) เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจสำหรับผู้ที่ใช้เว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มิตรภาพที่ 158 ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากครู นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 ปีการศึกษา 2568 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 173 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์ จำนวน 5 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ใช้งานเพื่อประเมินความพึงพอใจ จำนวน 168 คน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ก) เว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มิตรภาพที่ 158 ข) แบบประเมินประสิทธิภาพ ค) แบบประเมินการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กร และ ง) แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) ผลการประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มิตรภาพที่ 158 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มิตรภาพที่ 158 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มิตรภาพที่ 158 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: เว็บไซต์โรงเรียน ภาพลักษณ์องค์กร ความพึงพอใจของผู้ใช้งาน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ การสื่อสารองค์กร

Abstract

This research aimed to (1) to design and develop an effective school website for Ban Wang Pong (Ratratbamrung) Mittrapap 158 School under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 (2) to analyze the level of organizational image perception among teachers, students, and parents toward Ban Wang Pong (Ratratbamrung) Mittrapap 158 School and (3) to investigate user satisfaction with the school website. The study was conducted with a sample of 173 participants consisting of teachers, students, and parents of Ban Wang Pong (Ratratbamrung) Mittrapap 158 School in the academic year 2025. The sample was divided into two groups: Group 1 consisted of five experts selected through purposive

sampling to evaluate the website's effectiveness, and Group 2 consisted of 168 users selected through simple random sampling to assess satisfaction. The research instruments included (a) the school website of Ban Wang Pong (Ratratbamrung) Mittrapap 158, (b) the website effectiveness assessment form, (c) the organizational image perception assessment form, and (d) the user satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean and standard deviation. The findings revealed that (1) the overall effectiveness of the Ban Wang Pong (Ratratbamrung) Mittrapap 158 School website was rated at the highest level; (2) the overall organizational image perception among teachers, students, and parents was rated at the highest level; and (3) the overall user satisfaction with the school website was also rated at the highest level.

Keywords: School Website, Organizational Image, User Satisfaction, Basic Education School, Corporate Communication

บทนำ

ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาองค์กร เว็บไซต์โรงเรียนถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลของสถานศึกษาไปยังกลุ่มเป้าหมาย อาทิ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน โดยเว็บไซต์ที่มีคุณภาพจะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน เพิ่มความน่าเชื่อถือ และสร้างความไว้วางใจต่อองค์กร (Selwyn, 2020) ซึ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่นั้น การสร้างภาพลักษณ์องค์กร มิได้จำกัดอยู่เพียงการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานผ่านสื่อดิจิทัลเท่านั้น แต่ภาพลักษณ์ที่เข้มแข็งต้องสะท้อนถึงธรรมาภิบาลใน 2 มิติหลัก คือ ความโปร่งใส (Accountability) ที่หมายถึงการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานให้ตรวจสอบได้ และ การมีส่วนร่วม (Participation) ที่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม โรงเรียนหลายแห่งในประเทศไทยยังขาดการพัฒนาเว็บไซต์ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

โรงเรียนบ้านวังกพง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีพันธกิจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าเว็บไซต์ของโรงเรียนยังขาดการออกแบบที่มีประสิทธิภาพ ไม่รองรับการแสดงผลบนอุปกรณ์พกพา และไม่มีการอัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สถิติจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA, 2022) ระบุว่า ร้อยละ 85 ของประชากรไทยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ และร้อยละ 72 ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลด้านการศึกษา ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีเว็บไซต์ที่สามารถให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและทันสมัย นอกจากนี้ การสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการ (2565) พบว่า ร้อยละ 68 ของผู้ปกครองและนักเรียนเลือกโรงเรียนจากข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ รวมถึงเว็บไซต์โรงเรียน ดังนั้น การพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนบ้านวังกพงให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรและการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนบ้านวังกพง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 เพื่อให้สามารถเป็นสื่อกลางในการสื่อสารข้อมูลและประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะนำหลักการออกแบบเว็บไซต์ที่เป็นมิตรกับผู้ใช้ (User-Friendly Design) การพัฒนาให้รองรับอุปกรณ์

หลากหลาย (Responsive Design) และการใช้สื่อดิจิทัลที่ทันสมัยมาปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของเว็บไซต์ เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง คณะครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

การพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 ถือเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรและเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การศึกษานี้จะช่วยเติมเต็มช่องว่างองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา และสามารถนำไปเป็นต้นแบบให้แก่โรงเรียนอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนาเว็บไซต์ให้สอดคล้องกับความต้องการของยุคดิจิทัล การศึกษานี้ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนโดยตรง แต่ยังสามารถขยายผลไปสู่การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศโดยรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจสำหรับผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับเว็บไซต์

ประเวช ทองใบ (2558) ได้สรุปความหมายของเว็บไซต์ เว็บไซต์ และ โฮมเพจนั้นมีลักษณะคล้ายกัน คือ เป็นหน้าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์โดยอาศัยระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เรียกกันว่าเว็ลด์ไวด์เว็บเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้ทำเว็บกับกับผู้ชม โดยเว็บไซต์นั้นเปรียบเสมือนศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยมีเว็บเพจทำหน้าที่อธิบายขยายความในแต่ละส่วน และโฮมเพจถือเป็นส่วนที่ต้อนรับและบอกกล่าวกับผู้มาชมว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้ชมต้องการนั้นอยู่ในส่วนไหนของเว็บไซต์ ในปัจจุบันการจัดทำเว็บไซต์นั้นคงไม่ใช่เป็นเพียงแค่ออกแบบเพื่อให้เว็บไซต์มีความน่าสนใจหรือเขียนภาษาโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้เว็บไซต์นั้นมีขึ้นมาเท่านั้น เพราะการทำเช่นนั้นเราอาจจะไม่สามารถทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งานได้เลย การที่เว็บไซต์จะสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารได้จะต้องมีองค์ประกอบหลายส่วนเพื่อให้การจัดทำเว็บไซต์ในเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นสมบูรณ์แบบ

คณิตา ปรีการ (2559) ได้สรุปความหมายของเว็บไซต์ไว้ว่า เว็บไซต์คือแหล่งรวบรวมทั้งหมดขององค์กรมีทั้งภาพเสียงข้อความภาพเคลื่อนไหวและนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ตโดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้รับสารกับผู้ส่งสารที่มีการสื่อสารกันบนเว็บไซต์

ไตรภพ ทองช่วง (2562) กล่าวว่า ความสัมพันธ์กันระหว่าง เว็บไซต์ เว็บไซต์และโฮมเพจ คือ เว็บไซต์ (Web site) เป็นแหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและสื่อประสมต่าง ๆ เว็บไซต์จึงเปรียบเสมือนหนังสือหนึ่งเล่ม ส่วนเว็บเพจ (Web page) คือ เอกสารที่เข้าถึงได้ผ่านอินเทอร์เน็ต แสดงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ แต่ละหน้าต่อ ๆ กันไป เปรียบเหมือนหน้ากระดาษในหนังสือเล่มหนึ่ง และโฮมเพจ (Home page) คือ เว็บเพจที่

แสดงอยู่เป็นหน้าแรกของเว็บไซต์ เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าชมหรือใช้บริการ มีระบบการเชื่อมโยงไปยังส่วนต่าง ๆ ของเว็บไซต์ โดยมีการออกแบบให้มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างเว็บไซต์ในปัจจุบันไม่ใช่เพียงการออกแบบกราฟิกหรือเขียนโปรแกรมให้ใช้งานได้นั้น แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้งาน และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เว็บไซต์สามารถให้บริการข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ เช่น การจัดโครงสร้างข้อมูลอย่างชัดเจน การออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้ที่เหมาะสม และการสร้างสื่อบนเว็บที่ตอบสนองต่อผู้ชมอย่างแท้จริง

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร

1) ความหมายของภาพลักษณ์องค์กร

พัชรี สุนทรเพียร (2559) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นการที่โรงเรียนมีการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของสังคม ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยในการพัฒนาทั้งการร่วมมือกันของบุคคลในโรงเรียน และบุคคลที่อยู่ภายนอกโรงเรียน จนทำให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้า มีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

จิตลดา คณีกุล (2561) กล่าวว่า ภาพลักษณ์จะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดความน่าเชื่อถือ และถูกยอมรับจากสาธารณะชน ซึ่งภาพลักษณ์จะมีส่วนผสมหลายด้าน ทั้งด้านส่วนตัว (Private) และมิติสาธารณะ (Public) เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์เฉพาะตัว (private Image) โดยที่มีส่วนร่วมกันในแง่ของความเป็นภาพลักษณ์สาธารณะ (Public Image) แนวทางการสร้างภาพลักษณ์นั้นในปัจจุบันถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะ สังคมปัจจุบัน เป็นสังคมข่าวสารและสังคมการสื่อสารบุคคล และองค์กรจะมีลักษณะเป็นสาธารณะมากขึ้น ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและบุคลากรจึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะทำให้องค์กรมีชื่อเสียง ได้รับความร่วมมือมีความน่าเชื่อถือทำให้เกิดผลประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในหน่วยงาน หากภาพลักษณ์ในทางที่เสื่อมเสียหน่วยงานหรือองค์กรย่อมไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจจากกลุ่มประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย

ศศิประภา วัชรพงศ์อนันต์ (2565) กล่าวว่า ภาพลักษณ์องค์กร หมายถึง ภาพลักษณ์ขององค์กรในด้านการให้บริการเป็นการรับรู้ของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับองค์กรและพฤติกรรมขององค์กรนั้นตั้งแต่ชื่อเสียง เอกลักษณ์ขององค์กร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่เกิดจากการรับรู้ของเป็นภาพที่อยู่ในจิตใจและความรู้สึก ซึ่งภาพลักษณ์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ความเชื่อ ความนึกคิด และความประทับใจของบุคคล

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นผลที่เกิดจากการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ การสื่อสารองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และการรับรู้ของผู้ใช้บริการหรือสาธารณชน ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดีมีส่วนสำคัญต่อความน่าเชื่อถือ การยอมรับ และความสำเร็จของโรงเรียนในฐานะองค์กรทางการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

น้ำลิน เทียมแก้ว (2561) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนเอง

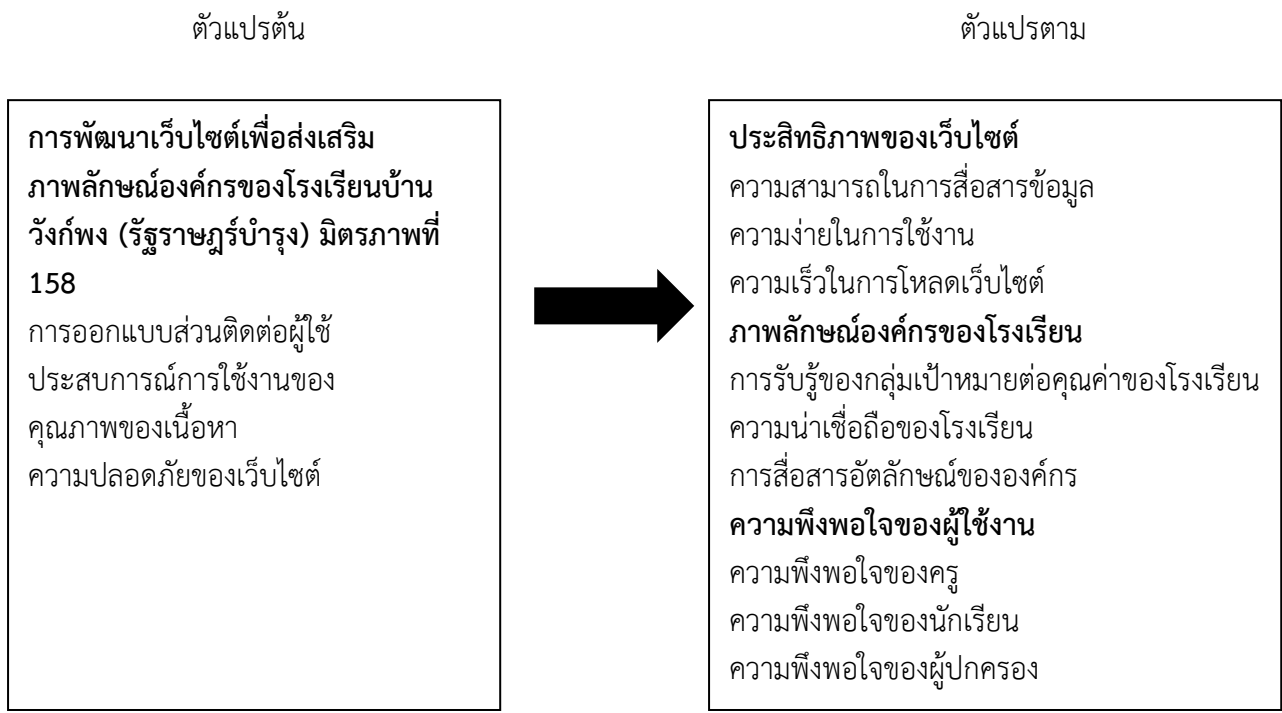
ปรางค์ชิต แสงเสวตร (2560) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ผลของการแสดงออกของบุคคลที่เกิดจากการรับรู้และตีความคุณค่าของการรับรู้จากนั้นจึงแสดงออกมาเป็นความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจผ่านทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ โดยที่ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง อีกทั้งสิ่งเร้าโดยรอบเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจได้

กิริติ การะบุรณ์ (2562) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงทัศนคติด้านบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการ เป็นความรู้สึกสนุกสนานสบายใจ ปิติ ยินดี ตื่นเต้น แต่ถ้าหากว่าไม่มีความพึงพอใจ ก็จะก่อให้เกิดความผิดหวัง ทั้งความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติของผู้เข้ารับบริการรวมถึงองค์กรนั้น ๆ ด้วยซึ่งความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการนั้นเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ผู้เข้ารับบริการได้รับจากบริการนั้น ๆ ซึ่งหากมีความพึงพอใจมากจะส่งผลให้ผู้เข้ารับบริการกลับมาใช้บริการอีกครั้งหนึ่งซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นผลรวมของการรับรู้ ประสบการณ์ และปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่อทัศนคติ ความเชื่อมั่น และพฤติกรรมการใช้บริการของบุคคลต่อองค์กรหรือบริการนั้น ๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก่พง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดทางวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้ใช้ รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านวังก่พง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 290 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มีตราบภาพที่ 158 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 จำนวน 168 คน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากไม่คืนกลับ (Sampling Without Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เว็บไซต์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158

2. แบบประเมินประสิทธิภาพเว็บไซต์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง)มีตราบภาพที่ 158

3. แบบประเมินการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กร ของ ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มีตราบภาพที่ 158

4. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง ดังนี้

การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ซึ่งผลการประเมินพบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าระหว่าง 0.85

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพบว่าเครื่องมือทุกฉบับมีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.89

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158 โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. การประเมินหาคุณภาพเครื่องมือหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินประสิทธิภาพและแบบประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158 โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยใช้สูตร Index of Item Objective Congruence (IOC) โดยข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป

2. การหาค่าประสิทธิภาพของการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating Scale) แบ่งการประเมินประสิทธิภาพเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158 เป็น 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การหาค่าการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กร ของ ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนบ้านวังก้ง(รัฐราษฎร์บำรุง)มีตราบภาพที่ 158 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating Scale) แบ่งการประเมินการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรของของ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เป็น 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การหาค่าความพึงพอใจของเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีตราบภาพที่ 158 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating Scale) แบ่งการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียน

บ้านวังกกพ (รัฐราษฎร์บำรุง) มีรูปภาพที่ 158 เป็น 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษาการวิจัย

1. ผลการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังกกพ(รัฐราษฎร์บำรุง)มีรูปภาพที่ 158 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพ กระบวนการออกแบบเชิงระบบตาม ADDIE Model ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ (Analysis: A) การออกแบบ (Design: D) การพัฒนา (Development: D) การนำไปใช้ (Implementation: I) และการประเมินผล (Evaluation: E) มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาเว็บไซต์ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียน โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis: A) ในขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทของโรงเรียนบ้านวังกกพ (รัฐราษฎร์บำรุง) มีรูปภาพที่ 158 รวมถึงความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งานเว็บไซต์ ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป โดยวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์พบว่า เว็บไซต์ควรมีลักษณะใช้งานง่าย เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก รองรับการใช้งานบนอุปกรณ์พกพา มีข้อมูลที่ทันสมัย และมีความปลอดภัยของข้อมูลผู้ใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพเว็บไซต์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสะดวกและประสิทธิภาพในการใช้งานเว็บไซต์ การรองรับการแสดงผลบนอุปกรณ์พกพา ความทันสมัยของข้อมูลและเนื้อหา และความปลอดภัยของเว็บไซต์

ขั้นการออกแบบ (Design: D) ในขั้นการออกแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์ (Website Structure) ให้มีความเป็นระบบ โดยกำหนดเมนูหลักและเมนูย่อยให้สอดคล้องกับประเภทของข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน พร้อมทั้งออกแบบส่วนติดต่อผู้ใช้ (User Interface: UI) ให้มีความเรียบง่าย ใช้สี ฟอนต์ และองค์ประกอบกราฟิกที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา การออกแบบดังกล่าวมุ่งเน้นให้ผู้ใช้งานสามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ลดความซับซ้อนในการใช้งาน และสร้างประสบการณ์การใช้งานที่ดี (User Experience: UX) ซึ่งสนับสนุนประสิทธิภาพด้านความสะดวกในการใช้งาน และช่วยเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนในด้านความเป็นระเบียบ ความน่าเชื่อถือ และความเป็นมืออาชีพ

ขั้นการพัฒนา (Development: D) ในขั้นการพัฒนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์ตามแบบที่ออกแบบไว้ โดยเลือกใช้เทคโนโลยีและระบบจัดการเนื้อหา (Content Management System: CMS) ที่เอื้อต่อการอัปเดตข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง เว็บไซต์ถูกพัฒนาให้รองรับการแสดงผลบนอุปกรณ์ที่หลากหลาย (Responsive Web Design) เพื่อให้สามารถใช้งานได้ทั้งบนคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และแท็บเล็ต นอกจากนี้ยังมีการจัดเตรียมระบบสิทธิ์การเข้าถึงของผู้ดูแลเว็บไซต์ และเลือกใช้เครื่องมือที่ช่วยเพิ่มความปลอดภัยของเว็บไซต์ ส่งผลให้เว็บไซต์มีประสิทธิภาพครบถ้วนทั้งด้านการใช้งาน ความทันสมัย และความปลอดภัย

ขั้นการนำไปใช้ (Implementation: I) ในขั้นการนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำเว็บไซต์ที่พัฒนาแล้วไปเผยแพร่และเปิดให้กลุ่มเป้าหมายใช้งานจริง โดยกลุ่มผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์ได้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทั่วไป ข่าวประชาสัมพันธ์ หรือกิจกรรมของโรงเรียน การใช้งานเว็บไซต์จริงช่วยให้โรงเรียนมีช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการ สะดวก และทันสมัย ส่งผลให้การเข้าถึงข้อมูลของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการสื่อสารกับชุมชน

ขั้นการประเมินผล (Evaluation: E) ในขั้นการประเมินผล ผู้วิจัยได้ประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้งาน ซึ่งครอบคลุมประสิทธิภาพเว็บไซต์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสะดวกในการใช้งาน การรองรับอุปกรณ์พกพา ความทันสมัยของข้อมูล และความปลอดภัยของเว็บไซต์ ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่า เว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นตามกระบวนการ ADDIE Model สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างเหมาะสม และมีศักยภาพในการส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 ให้มีความน่าเชื่อถือ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย

ผลการประเมินประสิทธิภาพเว็บไซต์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสะดวกและประสิทธิภาพในการใช้งานเว็บไซต์ และด้านความทันสมัยของข้อมูลและเนื้อหาภายในเว็บไซต์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านความปลอดภัยของเว็บไซต์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรองรับการแสดงผลบนอุปกรณ์พกพา (มือถือ/แท็บเล็ต) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของผู้ทรงคุณวุฒิต่อเว็บไซต์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158

รายการประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสิทธิภาพ
1. ด้านความสะดวกและประสิทธิภาพในการใช้งานเว็บไซต์	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ด้านการรองรับการแสดงผลบนอุปกรณ์พกพา (มือถือ/แท็บเล็ต)	4.88	0.32	มากที่สุด
3. ด้านความทันสมัยของข้อมูลและเนื้อหาภายในเว็บไซต์	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านความปลอดภัยของเว็บไซต์	4.95	0.22	มากที่สุด
รวม	4.96	0.21	มากที่สุด

2. ผลการศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กร ของ ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาพลักษณ์โดยรวมของโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านความเป็นกันเองและการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความน่าเชื่อถือและความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการโรงเรียนตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กร ของ ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนบ้านวังก้ง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158

รายการประเมินการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสิทธิภาพ
1. ด้านความน่าเชื่อถือและความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการโรงเรียน	4.83	0.49	มากที่สุด

2. ด้านความทันสมัยของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.89	0.42	มากที่สุด
3. ด้านความเป็นกันเองและการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน	4.94	0.33	มากที่สุด
4. ด้านภาพลักษณ์โดยรวมของโรงเรียน	4.95	0.25	มากที่สุด
รวม	4.90	0.34	มากที่สุด

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้งพง(รัฐราษฎร์บำรุง)มีรูปภาพที่ 158 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความพึงพอใจโดยรวมต่อเว็บไซต์ของโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านความสวยงามและน่าสนใจของเว็บไซต์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสะดวกและความรวดเร็วในการใช้งานเว็บไซต์ ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้งพง(รัฐราษฎร์บำรุง)มีรูปภาพที่ 158

รายการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสิทธิภาพ
1. ด้านความสะดวกและความรวดเร็วในการใช้งานเว็บไซต์	4.84	0.46	มากที่สุด
2. ด้านความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสาร	4.90	0.32	มากที่สุด
3. ด้านความสวยงามและน่าสนใจของเว็บไซต์	4.93	0.32	มากที่สุด
4. ด้านความพึงพอใจโดยรวมต่อเว็บไซต์ของโรงเรียน	4.96	0.24	มากที่สุด
รวม	4.91	0.33	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้งพง (รัฐราษฎร์บำรุง) มีรูปภาพที่ 158 เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรให้มีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำกระบวนการ ADDIE Model พบว่า เว็บไซต์ที่ได้รับการพัฒนาใหม่มีความสมบูรณ์ทั้งในเชิงโครงสร้าง เนื้อหา ความเหมาะสมด้าน UI/UX และการตอบสนองต่อการใช้งานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยเฉพาะด้านความสะดวกในการใช้งาน ความรวดเร็ว และความเหมาะสมของการจัดวางข้อมูลซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของเว็บไซต์โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการวิเคราะห์ความต้องการ (Analysis) ช่วยให้ทราบถึงข้อจำกัดของเว็บไซต์เดิม เช่น ความไม่เป็นระบบ การเข้าถึงข้อมูลที่ยุ่งยาก และขาดความทันสมัย ส่งผลให้ขั้นตอนการออกแบบ (Design) และการพัฒนา (Development) สามารถตอบโจทย์การใช้งานจริงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเภทผู้ใช้งาน การออกแบบเมนูให้ชัดเจน และการใช้รูปแบบ responsive เพื่อรองรับอุปกรณ์พกพา ผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ ปณิตดา รูปงาม (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาเว็บไซต์งานบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้ใช้เป็นหลัก โดยเฉพาะในด้านการเข้าถึงข้อมูลและความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหา ทั้งสองงานวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการออกแบบเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก้งพงที่

มุ่งเน้น UI/UX เป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการใช้สีและฟอนต์ที่เป็นมิตร การจัดวางปุ่มเมนูให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้ใช้ และการออกแบบที่เน้นความเรียบง่ายแต่ครบถ้วนของข้อมูล

2. ผลการศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรของครู นักเรียน และผู้ปกครอง จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนบ้านวังก่พง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านความน่าเชื่อถือ ความเป็นมืออาชีพของการบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทันสมัย การสื่อสารกับชุมชน และภาพลักษณ์โดยรวมของโรงเรียน การรับรู้ภาพลักษณ์ในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความมั่นคงทางภาพลักษณ์ในระดับหนึ่งก่อนการพัฒนาเว็บไซต์ และได้รับการเสริมความน่าเชื่อถือผ่านช่องทางการสื่อสารดิจิทัลในรูปแบบของเว็บไซต์ใหม่ที่ใช้ทำงานง่ายและเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกมากขึ้น ผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิประภา วัชรพงศ์อนันต์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ องค์กรโรงเรียน กวดวิชาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอ เมืองจังหวัด เชียงใหม่ ระบุว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนได้รับอิทธิพลจากคุณภาพของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การสื่อสาร การให้บริการ และความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ ผลการสื่อสารของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาภรณ์ ศรชะทา และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนพังโคนพิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า ภาพลักษณ์สถานศึกษาถูกกำหนดโดยคุณภาพการบริหารจัดการและความโปร่งใสด้านข้อมูล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนบ้านวังก่พง (รัฐราษฎร์บำรุง) มิตรภาพที่ 158 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเว็บไซต์ที่พัฒนาได้รับการประเมินในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ทั้งด้านความสะดวกในการใช้งาน ความครบถ้วนของข้อมูล ความสวยงามด้านการออกแบบ และความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของเว็บไซต์ในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานในด้านการบริการข้อมูลและด้านประสบการณ์การใช้งาน โดยเฉพาะโครงสร้างเว็บไซต์และระบบการนำทางที่ชัดเจนทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและไม่ซับซ้อน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี ธีระสุข และปสุตา แก้วมณี (2566) ที่ระบุว่า เว็บไซต์เพื่อการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาและโครงสร้างการออกแบบที่เหมาะสม จะสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา อินทไชย และคณะ (2564) ที่ระบุว่าเว็บไซต์ที่พัฒนาตามหลักการออกแบบที่ยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง จะมีคุณค่าในด้านประสบการณ์การใช้งานและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรกำหนดผู้รับผิดชอบด้านการอัปเดตข้อมูลและวางระบบการตรวจสอบข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่มีความถูกต้อง ทันสมัย และเสริมภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือของโรงเรียน
2. โรงเรียนควรปรับปรุงการแสดงผลให้เหมาะสมกับหน้าจอมือถือและแท็บเล็ตตามหลัก Responsive Web Design พร้อมทั้งทดสอบการใช้งานจริงจากผู้ใช้หลายกลุ่ม เพื่อให้เว็บไซต์ตอบสนองต่อการใช้งานในทุกอุปกรณ์ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. การสนับสนุนทรัพยากรและทักษะด้านดิจิทัลแก่โรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อความยั่งยืนในการพัฒนาภาพลักษณ์องค์กร เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี

(เช่น พื้นที่จัดเก็บข้อมูลหรือชื่อโดเมนเนม) พร้อมทั้งจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่บุคลากรที่ดูแลเว็บไซต์ของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเน้นความสำคัญของการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย และความปลอดภัยของระบบ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มีความหลากหลายทั้งด้านจำนวนและประเภทผู้ใช้งาน เช่น นักเรียนระดับชั้นอื่น ผู้ปกครองกลุ่มต่าง ๆ หรือบุคคลภายนอกชุมชน เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนมุมมองของผู้ใช้เว็บไซต์อย่างรอบด้านและนำไปพัฒนาต่อยอดได้อย่างเหมาะสม

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มวิธีการประเมินรูปแบบอื่นควบคู่กับแบบสอบถาม เช่น การทดสอบการใช้งานจริง (usability testing) การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้งานผ่านระบบสถิติของเว็บไซต์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ช่วยให้การพัฒนาเว็บไซต์สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). สถิติการศึกษาประจำปีการศึกษา 2565. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิริติ การะบุรณ์. (2562). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณิตา ปรีการ. (2559). การพัฒนาเว็บไซต์แบบสองภาษาของโรงเรียนวันที่สถิตพิทยาคม. (การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิตลดา คณีกุล. (2561). กลยุทธ์การสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรในยุคประเทศไทย 4.0: กรณีศึกษา กรมวิทยาศาสตร์บริการ. (การศึกษารายบุคคลนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไทรภาพ ทองช่วง. (2562). การพัฒนาเว็บไซต์ด้วยระบบจัดการเนื้อหาเพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้: กรณีศึกษาโรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- น้ำลิน เทียมแก้ว. (2561). การศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2560. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ปนัดดา รูปงาม. (2562). การพัฒนาเว็บไซต์งานบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาภรณ์ ศรีชะตา, และ เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม. (2567). ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพังโคนพิทยาสังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. วารสารมหาจุฬาลงกรณ, 15(2), หน้า 130-144.
- ประเวช ทองใบ. (2558). เว็บไซต์โรงเรียนสาธิตนวัตกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปรางค์ชิต แสงเสวตร. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์อินทราเน็ต กฟผ.. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชรีย์ สุนทรเพียร. (2559). ภาพลักษณ์ของโรงเรียนภัทรวิทยา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วนิดา อินทไชย, มุกดา เหมพ็ญ, คชา โกศิลา, และสุทธิสสา ประดิษฐ์. (2564). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันระบบฐานข้อมูลบัณฑิต วิทยาลัยหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา*, 5(2), หน้า 47-56.
- ศศิประภา วัชรพงศ์อนันต์. (2565). ภาพลักษณ์องค์กรโรงเรียนกวดวิชาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA). (2566, 25 สิงหาคม). รายงานการพัฒนาดิจิทัลภาครัฐ ปี 2565. <https://www.dga.or.th/document-sharing/dga-e-book/annual-report/96210/>
- อัญชลี ธีระสุข, และปสุตา แก้วมณี. (2566). การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการเรียนรู้เมืองสองย่า “วิถีชุมชนคนศรีสุนทรจากชุมชนสู่สถานศึกษา”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 18(3), หน้า 123-135.
- Selwyn, N. (2020). *Education and technology: Key issues and debates* (3rd ed.). Bloomsbury Academic.

การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค
FIRE PREVENTION AND SUPPRESSION MANAGEMENT IN BANG KHAE FIRE
AND RESCUE STATION AREA

นิยม สิงห์ศก

Niyom Singsok

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

Master of Public Administration student, College of Innovation Management

E-mail: Niyom.sin@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่ออธิบายสถานการณ์การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค (2) เพื่อระบุปัญหาการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค (3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ภายในสถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ประธานชุมชน โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและการสังเกตการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์แบบแก่นสาระ (Thematic Analysis) ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแคดำเนินการภายใต้หลักการได้นั้นนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร “9 ด้าน 9 ดี” มุ่งสู่ความปลอดภัยของมหานคร (2) ปัญหาสำคัญ ได้แก่ การขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการป้องกันอัคคีภัย เช่น การอบรมให้ความรู้ การซ่อมแซมเผชิญเหตุ และการจัดทำแผนชุมชน และ (3) แนวทางการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแคควรมุ่งเน้นการพัฒนาเชิงบูรณาการ โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันเชิงรุกและการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐ

คำสำคัญ: การป้องกันอัคคีภัย ดับเพลิงบางแค การมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดการในภาวะฉุกเฉิน นโยบายความปลอดภัยเมือง

Abstract

This research aimed to (1) describe the situation of fire prevention and suppression management in the Bang Khae Fire and Rescue Station area, (2) identify problems in fire prevention and suppression management in the Bang Khae Fire and Rescue Station area, and (3) propose guidelines for fire prevention and suppression management in the Bang Khae Fire and Rescue Station area. Data was collected from 10 key informants, including Bang Khae Fire and Rescue Station staff, civil defense volunteers, and community leaders, using qualitative research methods, including semi-structured interviews and observation. Data was analyzed using thematic analysis. The research results included: (1) the principles under which fire prevention and suppression management in the Bang Khae Fire and Rescue Station area is

implemented, based on the Bangkok Governor's "9 Aspects, 9 Good" policy aimed at metropolitan safety; (2) key problems, including a lack of cooperation and participation from the public and communities in fire prevention activities such as training, emergency response drills, and community planning; and (3) guidelines for fire prevention and suppression management in the Bang Khae Fire and Rescue Station area should focus on integrated development. Emphasis is placed on proactive prevention and community empowerment, coupled with capacity building for government agencies.

Keywords: Fire prevention, , Bang Khae Fire Station, Public participation, Emergency Management, Urban Safety Policy

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมือง (Urbanization) อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ ความแออัดของที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการของประชากรนำมาซึ่งความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยที่มีความซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "เหตุอัคคีภัย" ซึ่งถือเป็นสาธารณภัยลำดับต้นๆ ที่สร้างความสูญเสียอย่างมหาศาลต่อทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และสภาพแวดล้อม (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร, 2567) จากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. 2563–2567 พบแนวโน้มการเกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารและไฟฟ้าลัดวงจรในอัตราที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนถึงความเปราะบางของระบบการป้องกันภัยในระดับพื้นที่

กรุงเทพมหานคร ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลรักษาความปลอดภัยและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ประชาชน โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกรอบของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564–2570 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการผ่านกลไกความร่วมมือของทุกภาคส่วน (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2564) อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังคงพบข้อจำกัดหลายประการในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่

สถานียดับเพลิงและกู้ภัยบางแค รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยในเขตบางแคและเขตภาษีเจริญครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางถึง 62.29 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีลักษณะทางกายภาพที่หลากหลาย ทั้งอาคารสูงสมัยใหม่และชุมชนแออัดดั้งเดิม ปัญหาสำคัญที่เผชิญอยู่คือความไม่สมดุล (Imbalance) ระหว่างทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งในด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ และสมรรถนะของยานพาหนะดับเพลิง กับภาระงานที่ทวีความรุนแรงขึ้นตามความหนาแน่นของประชากร ผสมกับอุปสรรคด้านการจราจรที่ติดขัดและสภาพถนนที่คับแคบในแหล่งชุมชน ซึ่งเป็นตัวแปรวิกฤตที่ลดประสิทธิภาพในการเข้าถึงจุดเกิดเหตุภายในระยะเวลาทอง (Golden Period)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยของสถานียดับเพลิงและกู้ภัยบางแค โดยครอบคลุมกระบวนการจัดการภัยทั้ง 3 ระยะ คือ 1) ระยะก่อนเกิดภัย (Pre-disaster) เน้นการเตรียมความพร้อมและป้องกัน 2) ระยะขณะเกิดภัย (During-disaster) เน้นการเผชิญเหตุและการระงับภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) ระยะหลังเกิดภัย (Post-disaster) เน้นการฟื้นฟูและเยียวยาเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนและข้อจำกัดในการดำเนินงาน ผลการศึกษารั้งนี้จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่

เป็นรูปธรรมในการจัดสรรทรัพยากรและพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่ออธิบายสถานการณ์การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค
2. เพื่อระบุปัญหาการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและภาวะฉุกเฉิน

การจัดการอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยแนวทางการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวม (Holistic Approach) ในลักษณะวงรอบต่อเนื่อง (Closed Loop) ซึ่งประกอบด้วย 4 ระยะสำคัญ ได้แก่ การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์รวมถึงการฟื้นฟู (Relief and Recovery) นอกจากนี้ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ยังเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบเพื่อรับมือกับเหตุการณ์ทุกรูปแบบ โดยมีระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command) เป็นกลไกหลักในการใช้อำนาจหน้าที่สั่งการให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติงาน

แนวคิดด้านวิศวกรรมและความปลอดภัยในอาคาร

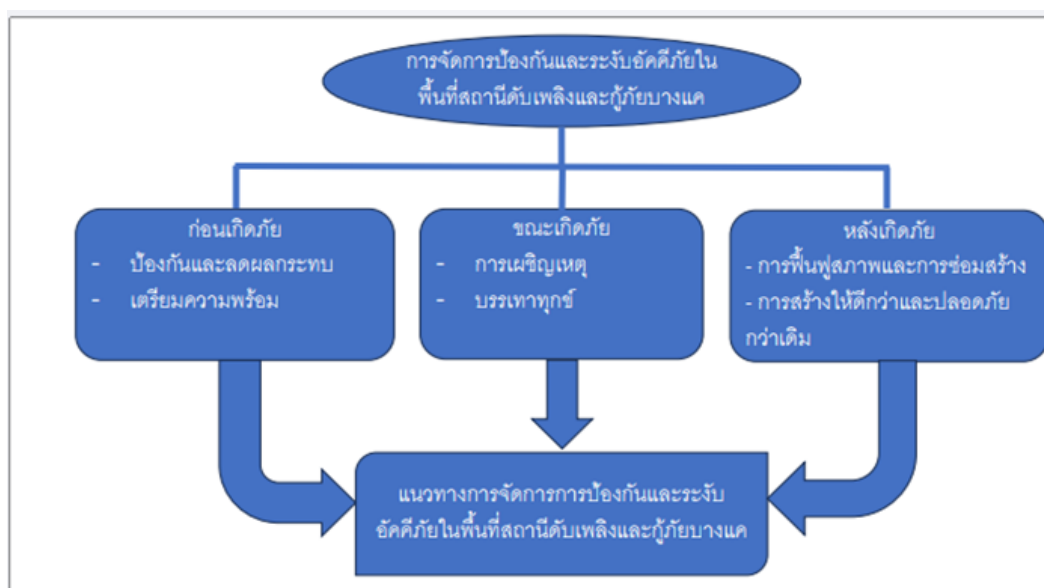
งานวิจัยและมาตรฐานสากลเน้นย้ำว่าระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีต้องเริ่มตั้งแต่การออกแบบเชิงวิศวกรรม (Leon, 1962) โดยพิจารณาโครงสร้างอาคารและวัสดุเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามกฎหมาย (Ehrlich, 1972) ซึ่งกระบวนการบริหารแผนงานต้องครอบคลุมทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ (Pacific Coast Building Officials' Conference, 1940) ในมิติด้านความปลอดภัยสาธารณะ การออกแบบต้องให้ความสำคัญกับการปกป้องชีวิตมากกว่าทรัพย์สิน โดยเน้นเส้นทางหนีไฟและอุปกรณ์ช่วยชีวิตที่ต้องได้รับการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ (เกชา ชีระโกเมน, 2545)

ปัจจัยและกระบวนการทางเทคนิคในการระงับอัคคีภัย

ความเข้าใจใน "สามเหลี่ยมของไฟ" (Fire Triangle) ซึ่งประกอบด้วย เชื้อเพลิง ความร้อน และออกซิเจน รวมถึง "ปฏิกิริยาลูกโซ่" (Chain Reaction) เป็นพื้นฐานสำคัญในการระงับเหตุ โดยประสิทธิภาพของการจัดการขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้สารดับเพลิงให้เหมาะสมกับประเภทของไฟ (Class A, B, C, D, K) นอกจากนี้ ระยะเวลา 4 นาทีแรกถือเป็นช่วง "ไฟไหม้ขั้นต้น" ที่สำคัญที่สุดในการระงับเหตุก่อนที่อุณหภูมิจะสูงเกินกว่า 400 องศาเซลเซียสและลุกลามอย่างรวดเร็ว

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแคโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดการในภาวะฉุกเฉิน แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2564-2570 1) ก่อนเกิดภัยได้แก่ ป้องกันและลดผลกระทบ และเตรียมความพร้อม 2) ขณะเกิดภัยได้แก่ เผชิญเหตุ การบรรเทาทุกข์ 3) หลังเกิดภัยได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง "การจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่รับผิดชอบของสถานดับเพลิงและกู้ภัยบางแค" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นการจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัย โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน รวมจำนวน 10 คน ประกอบด้วย 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

กลุ่มที่ 1 บุคลากรภายในสถานดับเพลิงและกู้ภัยบางแค ประกอบด้วย

- 1.1 หัวหน้าสถานดับเพลิงและกู้ภัยบางแค หรือ อาวุโส จำนวน 1 ท่าน
- 1.2 หัวหน้าชุดปฏิบัติการ จำนวน 4 ชุดปฏิบัติการ

กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่ อปพร. ประกอบด้วย

- 2.1 เจ้าหน้าที่ อปพร. พื้นที่เขตบางแค
- 2.2 เจ้าหน้าที่ อปพร. พื้นที่เขตภาษีเจริญ

กลุ่มที่ 3 ประธานชุมชน ประกอบด้วย เป็นผู้ประสานงานภายในชุมชน

- 3.1 ประธานชุมชนหลังวัดคูหาสวรรค์
- 3.2 ประธานชุมชนหมู่บ้านชัยมงคล
- 3.3 ประธานชุมชนเลิศสุขสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา ครอบคลุมเนื้อหา 4 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) สถานการณ์เครือข่าย (3) ปัญหาเครือข่าย และ (4) แนวทางการพัฒนาเครือข่าย นอกจากนี้ ยังใช้เครื่องมือเสริมคือ การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เพื่อเก็บข้อมูล

สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมตามธรรมชาติของกลุ่มโดยที่ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นบุคคลภายนอก และ การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) จากงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดที่น่าเชื่อถือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 10 คน โดยมีการนัดหมายล่วงหน้า ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุญาตบันทึกเสียงและจดบันทึก ร่วมกับการลงพื้นที่สังเกตการณ์ และการรวบรวมเอกสารปฐมภูมิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานีนีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบแก่นสาระ (Thematic Analysis) ของ Braun and Clarke ปี 2006 คือวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นการระบุ วิเคราะห์ และสร้างรูปแบบ (หรือ "แก่นสาระ") ในชุดข้อมูล โดยมี 6 ขั้นตอนหลักคือ การทำความเข้าใจข้อมูล (getting to know the data), การสร้างโค้ดตั้งต้น (generating initial codes), การค้นหาแก่นสาระ (searching for themes), การทบทวนแก่นสาระ (reviewing themes), การกำหนดและตั้งชื่อแก่นสาระ (defining and naming themes), และการเขียนรายงาน (producing the report)

1. ทำความคุ้นเคยกับข้อมูล (Getting to know the data) อ่านและทบทวนข้อมูลซ้ำๆ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง
2. สร้างโค้ดตั้งต้น (Generating initial codes) ระบุลักษณะเด่นของข้อมูลที่น่าสนใจในแต่ละส่วน
3. ค้นหาแก่นสาระ (Searching for themes) จัดกลุ่มโค้ดที่คล้ายคลึงกันเข้าเป็นกลุ่มแก่นสาระที่เป็นไปได้
4. ทบทวนแก่นสาระ (Reviewing themes) ตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องกันของแก่นสาระแต่ละกลุ่ม โดยพิจารณาว่าครอบคลุมข้อมูลทั้งหมดหรือไม่ และแก่นสาระมีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่
5. กำหนดและตั้งชื่อแก่นสาระ (Defining and naming themes) กำหนดลักษณะเฉพาะของแก่นสาระแต่ละอันให้ชัดเจน และตั้งชื่อที่สื่อถึงความหมายได้ดี
6. เขียนรายงาน (Producing the report) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรายงาน โดยอธิบายแก่นสาระที่ค้นพบพร้อมยกตัวอย่างจากข้อมูลเพื่อสนับสนุน

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีนีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

การวิจัยเรื่อง การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีนีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีนีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค ผลการวิจัยพบว่า การจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีนีดับเพลิงและกู้ภัยบางแคมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบภายใต้กรอบนโยบายของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร “9 ด้าน 9 ดี” ที่มุ่งเน้นความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นสำคัญ ประกอบกับการยึดหลักการจัดการสาธารณภัยแบบครบวงจร ได้แก่ การดำเนินงานก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติอย่างเป็นองค์รวม

นอกจากนี้ การดำเนินงานยังอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่ชัดเจน ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2564–2570 ส่งผลให้บทบาท หน้าที่ และโครงสร้างการบังคับบัญชามีความชัดเจน โดยมีการนำระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) มาใช้เป็นกลไกหลักในการควบคุม สั่งการ และประสานงานเมื่อเกิดอัคคีภัย ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เมืองที่มีความซับซ้อน

ในด้านทรัพยากร พบว่าสถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแห่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกำลังพลจากกรุงเทพมหานครและรัฐบาลในระดับที่เพียงพอ ทำให้สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยได้อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม ความพร้อมดังกล่าวยังต้องพึ่งพาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่เพื่อให้การจัดการเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ปัญหาการจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแห่ง

แม้ว่าการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแห่งจะมีโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่ผลการวิจัยพบว่ายังคงมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยเฉพาะในระยะก่อนเกิดภัย ซึ่งเป็นระยะที่มีความสำคัญต่อการลดความเสี่ยงและความสูญเสียจากอัคคีภัย

ปัญหาสำคัญที่พบ คือ การขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการป้องกันอัคคีภัย เช่น การอบรมให้ความรู้ การซ้อมแผนเผชิญเหตุ และการจัดทำแผนชุมชน ประชาชนจำนวนหนึ่งยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันภัยล่วงหน้า เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา อาชีพ หรือมองว่าเป็นภาระเพิ่มเติม ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการป้องกันเชิงรุกไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง

นอกเหนือจากข้อจำกัดด้านเวลาและอาชีพแล้ว เมื่อวิเคราะห์ในเชิงลึกพบว่าสาเหตุที่ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น คือ ทศนคติแบบเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ประชาชนมักมีความเชื่อลึกลับว่าเหตุร้ายจะไม่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือมองว่าอัคคีภัยเป็นเรื่องไกลตัว ทำให้การเตรียมความพร้อมถูกมองว่าเป็นเรื่องสิ้นเปลืองแรงงานและเวลา รวมถึงความซับซ้อนของเนื้อหาการฝึกอบรม รูปแบบการให้ความรู้ อาจเน้นวิชาการหรือความเป็นทางการมากเกินไป จนทำให้ประชาชนรู้สึกว่ายากต่อการทำความเข้าใจหรือนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ยังพบข้อจำกัดด้านการประสานงานกับสถานประกอบการหรือพื้นที่เอกชนบางแห่งที่ไม่ให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมหรือเตรียมความพร้อมด้านอัคคีภัย รวมถึงข้อจำกัดด้านลักษณะทางกายภาพของชุมชนเมือง เช่น ความแออัดและเส้นทางคมนาคมที่คับแคบ ซึ่งส่งผลต่อความรวดเร็วในการเข้าถึงพื้นที่และการระงับเหตุ

3. แนวทางการจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแห่ง

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า แนวทางการจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแห่งควรมุ่งเน้นการพัฒนาเชิงบูรณาการ โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันเชิงรุกและการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐ การนำข้อมูลความเสี่ยงจากการสำรวจพื้นที่ การจัดทำฐานข้อมูลชุมชน และการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ จะช่วยเพิ่มความแม่นยำและความรวดเร็วในการจัดการอัคคีภัย นอกจากนี้ การใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) อย่างต่อเนื่องและเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกหน่วยงาน จะช่วยลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มเอกภาพในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ถึงแนวทางในการพัฒนาการจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแคผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นและเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแค ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรส่งเสริมให้กรุงเทพมหานครกำหนดนโยบายที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการป้องกันอัคคีภัยอย่างจริงจัง เช่น การบูรณาการกิจกรรมป้องกันอัคคีภัยเข้ากับโครงการพัฒนาชุมชน
2. ควรสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรสำหรับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลความเสี่ยงด้านอัคคีภัยในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สถานีดับเพลิงและกู้ภัยบางแคควรพัฒนารูปแบบการอบรมและการสื่อสารความรู้ด้านอัคคีภัยให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนเมือง เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น 1) การพัฒนารูปแบบการอบรมและการสื่อสารเชิงรุกผ่าน Social Media โดยการสร้างเนื้อหาขนาดสั้น (Micro-learning) ผลิตรายการสั้นในรูปแบบ TikTok หรือ Reels เพื่อสอนทักษะการดับเพลิงเบื้องต้น 2) การใช้ Influencer ในชุมชน โดยเชิญคนรุ่นใหม่หรือผู้นำทางความคิดในพื้นที่บางแคมาร่วมกิจกรรมซ้อมแผน เพื่อสร้างกระแสและความน่าสนใจในสื่อสังคมออนไลน์
2. ควรเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนให้มีบทบาทมากขึ้นในการเป็นกลไกสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ
3. ควรจัดให้มีการซ้อมแผนเผชิญเหตุร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความพร้อมและลดความสูญเสียเมื่อเกิดเหตุจริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อประเมินระดับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของประชาชนต่อการป้องกันและระงับอัคคีภัย
2. ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังพื้นที่อื่นเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการอัคคีภัยในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2564). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564–2570*. กระทรวงมหาดไทย.
- เกชา ธีระโกเมน. (2545). *การออกแบบระบบป้องกันอัคคีภัย*. สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (วสท.).
- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550. (2550, 28 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 52 ก. หน้า 1-21.
- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร. (2567). *รายงานสถิติอุบัติเหตุในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประจำปี 2563-2567*. กรุงเทพมหานคร.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <http://dx.doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Ehrlich, R. V. (1972). *Fire safety in building design*. National Fire Protection Association.

Pacific Coast Building Officials' Conference. (1940). *Uniform building code*. University of California at Berkley.

Leon, J. (1962). *Principles of fire protection*. McGraw-Hill.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators and
Teachers' Learning Management Competency Under Min Buri District Office,
Bangkok Metropolitan Administration.

บุษยามาศ พะนิรัมย์
Bussayamas panidram
E-mail Bussayamas.pan@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี (2) เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ตามความคิดเห็นของครู จำแนก ตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา การเรียนรู้ของครู

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the innovative leadership of school administrators under the Bangkok Metropolitan Administration (BMA), Min Buri District Office; (2) to investigate the learning management competency of teachers under the BMA, Min Buri District Office; and (3) to examine the relationship between the innovative leadership of school administrators and the learning management competency of teachers as perceived by teachers, classified by gender, educational attainment, and work experience. This study employed a quantitative research methodology. The sample consisted of 210 government teachers under the BMA, Min Buri District Office. Data were collected using a questionnaire and analyzed through statistical measures, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The research findings revealed that: 1) the overall level of innovative leadership of school administrators under the BMA, Min Buri District Office, was at a high level; 2) the overall level of learning management

competency of teachers under the BMA, Min Buri District Office, was at a high level; and 3) there was a significant positive relationship between the innovative leadership of school administrators and the learning management competency of teachers under the BMA, Min Buri District Office.

Keywords: Innovative Leadership, Learning Management Competency, School Administrators, Teachers' Learning Management

บทนำ

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญและเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพ ท่ามกลางบริบทของการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทั้งนี้ รัฐบาลไทยได้กำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ระยะยาวที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีความ "มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ (Paradigm Shift) โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันประกอบด้วย ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ตลอดจนทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563) ซึ่งการจะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเหล่านี้ได้นั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ "ตัวผู้บริหารสถานศึกษา"

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือเป็นพันธกิจหลักในการยกระดับทรัพยากรมนุษย์ โดยมีรากฐานจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา 24 และ 30) ซึ่งกำหนดให้ผู้สอนบูรณาการกระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ที่มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนผ่านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงให้ความสำคัญกับการใช้การวิจัยเป็นกลไกเชิงกลยุทธ์ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เพื่อบ่มเพาะทักษะในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติจริง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่ขับเคลื่อนด้วยการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Disruptive Technology) นวัตกรรมได้ทวีความสำคัญในฐานะกลไกหลักในการขับเคลื่อนสังคมและรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งสร้างสรรคและประยุกต์ใช้นวัตกรรม ทั้งในมิติของกระบวนการจัดการและวิธีการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อพลวัตของโลกปัจจุบัน โดยนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความแปลกใหม่ที่สร้างสรรค สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสร้างคุณประโยชน์ในวงกว้าง (องค์การประจันเขตต์, 2557) การยกระดับสถานศึกษาไปสู่การเป็น "องค์กรแห่งนวัตกรรม" (Innovative Organization) จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการสร้างความได้เปรียบภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ความสำเร็จในการเปลี่ยน

ผ่านองค์กรขึ้นอยู่กับศักยภาพของบุคลากรทุกระดับในการร่วมกันพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อปฏิรูปกระบวนการทำงาน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในโลกอาชีพ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมถือเป็นสมรรถนะหลักที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงฉับพลัน (Disruption) และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าทันพลวัตของโลก (จูตินันท์ นันทะศรี, 2563) ในบริบทนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือน "ปัจจัยยุทธศาสตร์" สำคัญในการวางรากฐานและสร้างระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง โดยทำหน้าที่เป็นตัวแปรหลักในการกำหนดทิศทางสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหารจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น "ผู้นำโรงเรียนนวัตกรรม" (Innovative School Leader) ที่พร้อมเผชิญกับความไม่แน่นอน ขณะเดียวกันต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย การบูรณาการนวัตกรรมเข้ากับกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไม่เพียงแต่จะช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่ระดับสากลเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการนำพาองค์กรก้าวสู่การเป็น "โรงเรียนนวัตกรรมคุณภาพ" ที่สามารถสร้างพลเมืองให้มีศักยภาพพร้อมแข่งขันและดำรงชีวิตในโลกอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ในกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้น "สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู" ถือเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง โดยสมรรถนะดังกล่าวสะท้อนถึงพฤติกรรมและความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะปฏิบัติ และกลวิธีการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ครูที่มีสมรรถนะสูงจะสามารถคัดสรรสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะของครูให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้จึงเป็นภารกิจเร่งด่วนที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการเรียนการสอนจะสามารถสร้างผู้เรียนที่มีทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม อันเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมไทยสู่การเป็นสังคมแห่งปัญญาอย่างยั่งยืน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลโดยตรงต่อการขับเคลื่อนสมรรถนะของครู โดยผู้นำที่เป็นนักนวัตกรรมจะช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนทรัพยากร และสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมกระบวนการบริหารสถานศึกษาได้ใช้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

กุลชลี จงเจริญ (2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ คุณลักษณะและพฤติกรรมเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่บูรณาการความฉลาดทางนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์ เพื่อขับเคลื่อนบุคลากรและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการค้นพบแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้กับองค์กร และนำพาความสำเร็จมาสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง จากการรวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ การมีวิสัยทัศน์ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 5 ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการแนวคิดเหล่านี้และกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง” เพื่อสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการคาดการณ์และกำหนดทิศทางใหม่ของสถานศึกษา

1.2 การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้รวมกลุ่มแนวคิดที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม รวมถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในองค์กร ซึ่งพบความถี่รวมสูงสุดเท่ากับ 4 โดยกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม” อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างพลังขับเคลื่อนนวัตกรรมจากฐานบุคลากร

1.3 การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นองค์ประกอบที่รวบรวมมิติด้านทักษะการคิด ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์, ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม, การประยุกต์ใช้ความรู้ และการมีจินตนาการทางนวัตกรรม ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 4 จึงกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การมีความคิดสร้างสรรค์” เพื่อแสดงถึงกระบวนการคิดที่นำไปสู่การค้นพบวิธีการใหม่ๆ

1.4 การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม จากการสังเคราะห์แนวคิดด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม, การส่งเสริมเทคโนโลยี, การกำหนดกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม และการแสดงบทบาทผู้นำนวัตกรรม ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 4 ผู้วิจัยจึงสรุปและกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม” โดยมุ่งเน้นที่การจัดระบบนิเวศและวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา

1.5 การบริหารความเสี่ยง ในมิติด้านการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มแนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยง, ความกล้าเสี่ยง, และการเปิดรับความไม่แน่นอนต่อนวัตกรรม ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 4 โดยกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารความเสี่ยง” เพื่อสื่อถึงความสามารถในการควบคุมและจัดการผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559) กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติของครูในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อออกแบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้กิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริงและการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร มิติดังนี้มุ่งเน้นความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ตลอดจนการประเมินผลประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรเพื่อให้

สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยจากการสังเคราะห์พบว่า มีนักวิชาการกล่าวถึงประเด็นนี้รวม ความถี่เท่ากับ 5 ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เป็นสมรรถนะด้าน “การสร้างและพัฒนาหลักสูตร”

2.2 การออกแบบการเรียนรู้ เป็นสมรรถนะที่ครอบคลุมการกำหนดรูปแบบและยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้ การคัดสรรสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ความถี่เท่ากับ 4 โดยสรุปเป็นองค์ประกอบด้าน “การออกแบบการเรียนรู้” เพื่อสะท้อนถึงขีดความสามารถในการวางแผนเชิงปฏิบัติการก่อนการจัดการเรียนการสอน

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ องค์ประกอบนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการกำหนดเป้าหมายและเนื้อหาที่ชัดเจน รวมถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ความถี่เท่ากับ 4 ผู้วิจัยจึงใช้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้”

2.4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มิตินี้แสดงถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้และการพัฒนาสื่อการสอนที่ทันสมัย รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อกระตุ้นความสนใจและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ความถี่เท่ากับ 5 โดยกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้”

2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ถือเป็นองค์ประกอบที่พบความถี่สูงสุดจากการสังเคราะห์ ความถี่เท่ากับ 5 ครอบคลุมถึงการออกแบบเครื่องมือและวิธีการวัดผลที่หลากหลาย การประเมินผลตามสภาพจริง และการนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสรุปชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การวัดและประเมินผลการเรียนรู้”

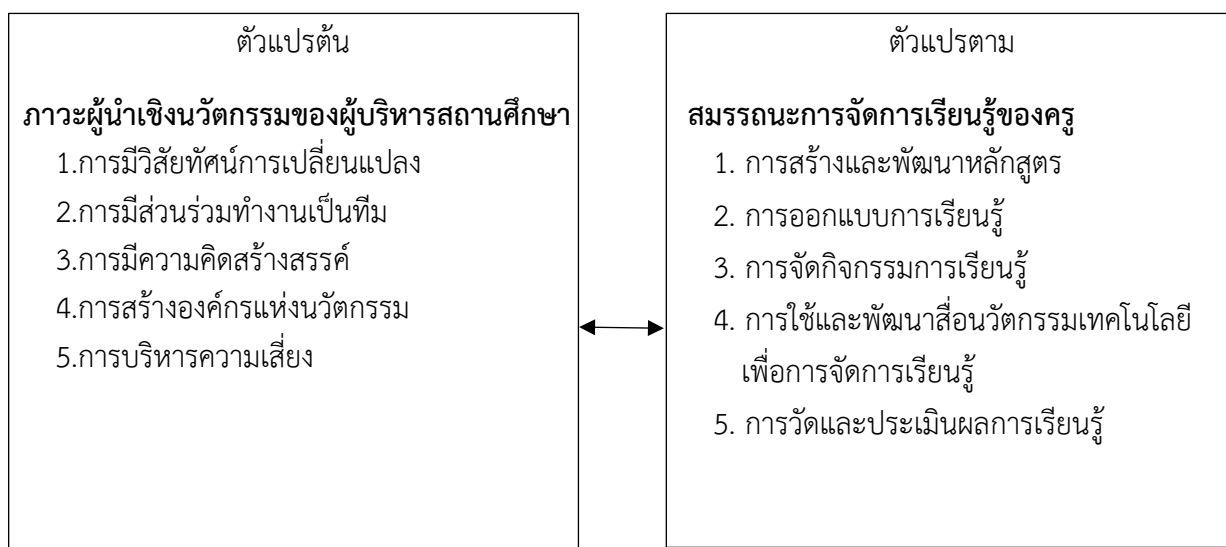
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี โดยศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

1. ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการ กุลชลี จงเจริญ (2561) ซึ่งได้ข้อสรุปเป็นองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่ (1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (2) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (3) การมีความคิดสร้างสรรค์ (4) การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม และ (5) การบริหารความเสี่ยง

2. ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560), ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559) และ อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) โดยกำหนดองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร (2) การออกแบบการเรียนรู้ (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากการศึกษาความเชื่อมโยงพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมให้ครูเกิดความตื่นตัวและพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี จำนวนทั้งหมด 447 คน (ข้อมูลสถิติข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 จากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร วันที่ 13 สิงหาคม 2568)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรีปีการศึกษา 2568 ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูป Krejcie Morgan (1970) จำนวน 210 คน จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์ความถี่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 4) ข้อด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารความเสี่ยง จำนวน 24 ข้อ

เพื่อสอบถามข้าราชการครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์ความถี่ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการออกแบบการ

เรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 25 ข้อ

เพื่อสอบถามข้าราชการครูเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

2. การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ร่างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำไปหาดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 พร้อมนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับค่า IOC ที่ได้จากการคำนวณในครั้งนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและทาง Google Form จำนวน 210 ฉบับ ขอรับแบบสอบถามกลับคืนภายใน 3 สัปดาห์

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตัวเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้จำแนกออกเป็น 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ได้จำแนกออกเป็น 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

2) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

3) ค่าความเชื่อมั่นโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) คำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .54) รองลงมาด้านการมีวิสัยทัศน์การ

เปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .52) และด้านการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .52) ส่วนด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .52)

2. การวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .50) รองลงมา ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .50) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .52) ส่วนด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .50)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แต่ละด้านกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เรียงตามลำดับความสัมพันธ์ คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .761^{**}$) ด้านการบริหารความเสี่ยง กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .748^{**}$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .740^{**}$) ด้านการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .724^{**}$) และด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .724^{**}$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลชลี จงเจริญ (2561) กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร คือ ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงานเกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ด้วยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์การสร้างนวัตกรรมใหม่ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นการนำผลการประเมินมาเป็นฐานในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559) ที่ระบุว่าสมรรถนะดังกล่าวต้องอาศัยทักษะและเจต

คดีที่ดีในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการออกแบบการสอนที่เต็มตามศักยภาพ และแนวคิดของ อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) ที่เน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้เพื่อสร้างกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ การเสริมสร้างทักษะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมสนับสนุนที่ชัดเจนในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2557) ที่พบว่าสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะความสามารถในการสร้างและพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์สำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารจะแสดงออกถึงพฤติกรรมกาหนดเป้าหมายร่วมกัน และการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม นอกจากนี้ ผู้บริหารยังแสดงพฤติกรรมสนับสนุนการทดลองนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ความเชื่อมโยงของตัวแปรเหล่านี้มีความสอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัยหลายฉบับ ดังนี้ ความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิต โฉมศรี (2562) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายมาตรฐานสากล การเสริมสร้างสมรรถนะและขีดความสามารถของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภทนิดา จันทนกุล (2563) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะเชิงสร้างสรรค์ของครูในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ในส่วนของด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาและก่อเกิดองค์กรแห่งนวัตกรรม

2. ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ในส่วนของด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การวางแผนและปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ครูมีการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน และวัดประเมินหลักสูตรเพื่อให้ได้ซึ่งหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพในการนำมาใช้

3. ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ทำให้พบว่า หากจะพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ

ผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เป็นองค์รวม จะเกิดประสิทธิภาพมากกว่าพัฒนาเป็นรายด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษา ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและขยายผลการวิจัย
3. ควรศึกษาภาวะผู้นำในด้านอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลมาพัฒนาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กุลชลี จงเจริญ. (2561). เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ชุดวิชา 23728 นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8(1), หน้า 75-77.
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการและวิจัยทางสังคมศาสตร์*, 14(3), หน้า 100-101.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสน์
- ปิยะนุช สุวพงษ์. (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ภทนิดา จันทนกุล. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับสมรรถนะเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- องค์อร ประจันเขตต์. (2557). องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา ทางเลือกใหม่ของการบริหารการศึกษา. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(1), หน้า 47.

- อนงค์นาถ เคนโพธิ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนุชิต โฉมศรี. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *วารสารการวิจัย*, 5(6), หน้า 371-372.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), หน้า 607–610.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

Journal of Public and Political Management

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2569

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงส์ทอง	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ดร.เบญจ์ พรพลธรรม	สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ดร.ธนพันธุ์ พูนชอບ	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ดร.ธนเดช สอนสะอาด	สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รศ.ดร.วัลลภ ฐิตะรานนท์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผศ.ดร.สุเชาว์ มีหนองหว้า	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ดร.มังกรแก้ว ดรุณศิลป์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไตรี	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ดร.ละมุล รอดขวัญ	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ดร.สุพัทธา ยอดสุรางค์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กองบรรณาธิการวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

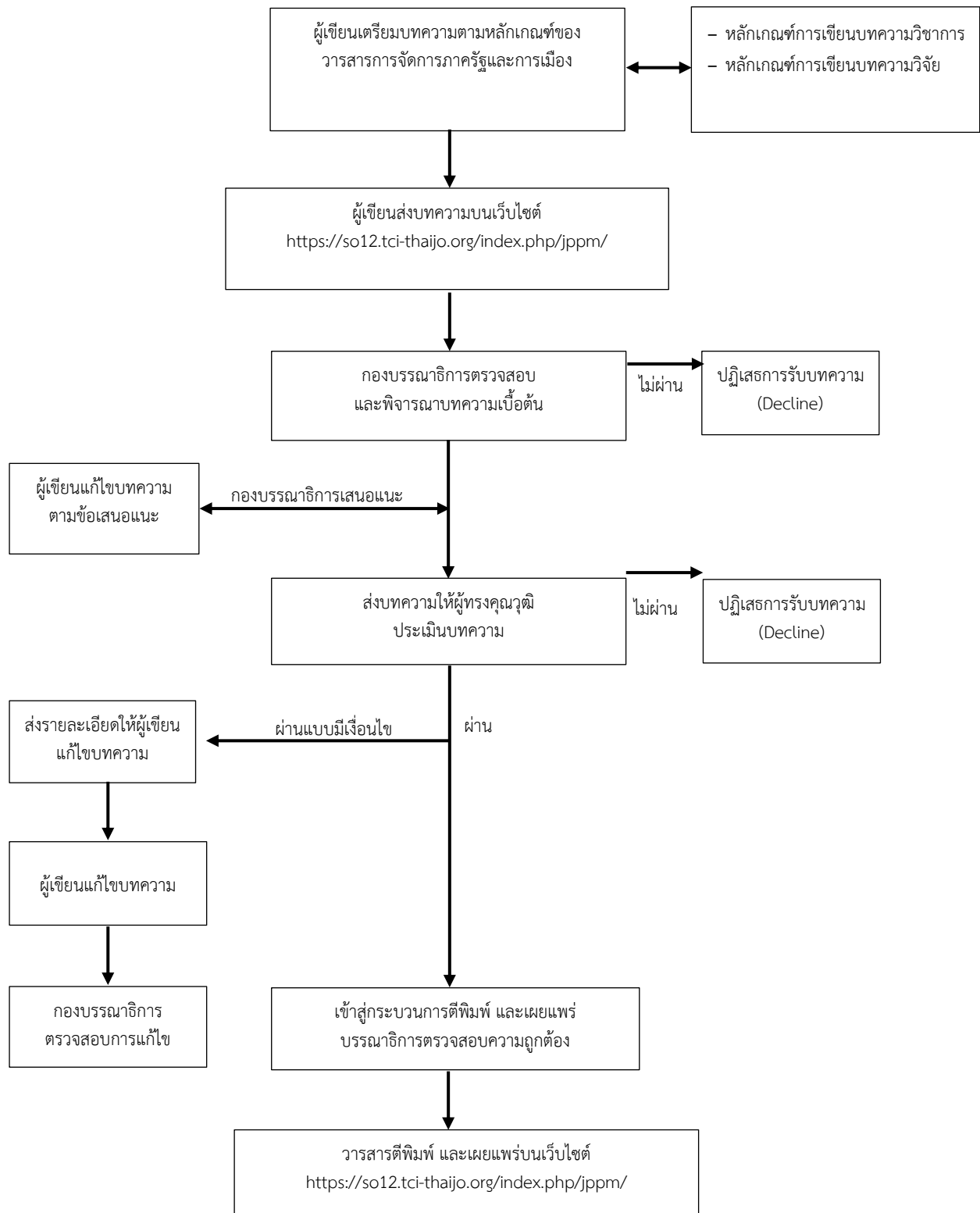
Journal of Public and Political Management

ชมรมการบริหารสาธารณะ

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

บทบาท หน้าที่ จริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการ หรือบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารเพื่อตีพิมพ์ในวารสารการจัดการภาครัฐและการเมืองอย่างเคร่งครัด
3. ผู้เขียนต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) มาเป็นของตนเอง ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ไว้ในระดับไม่เกิน 20%
4. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง และขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
5. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทความมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตาม ระบบ APA. (Version 6) ที่วารสารกำหนดไว้
7. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ และกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรืออาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ
8. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารถือเป็นผลงานของผู้เขียน ผู้เขียนและผู้มีชื่อร่วมต้องรับผิดชอบต่อบทความนั้น
9. ในกรณีที่ผู้เขียนทำผิดจริยธรรมจะถูกตัดสิทธิ์การตีพิมพ์เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยจะแจ้งผู้เขียนและหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน
10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
11. การพิจารณาอนุญาตให้ลงตีพิมพ์ขึ้นอยู่กับพิจารณาจากกองบรรณาธิการ และให้ถือเป็นที่สุด

บทบาทหน้าที่ จริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณ
2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตาม และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับเจ้าของบทความ หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีผลกระทบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำซ้อนของบทความไม่เกิน 20 %
3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของบรรณาธิการ หรือกองบรรณาธิการ อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น
4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้วโดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหา กับนโยบายของวารสาร และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ
5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อทั้งสองด้าน (Double blind peer-reviewed)
6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์จากวารสารอื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และหากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ
7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความ โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง
9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้องและให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่เจ้าของบทความปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของบทความซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ
11. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารอื่นทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจนหรือ ระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัดหรือมีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่อง หรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือกระบวนการวิจัยที่สำคัญ ๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน และในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด
2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงรวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน
3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในการรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความรวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว
4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ
5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกด และไม่ควรมีการพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย
6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเองและคนอื่น ๆ
7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง มีนโยบายจัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน , ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม และ ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่นำมกลงในวารสารต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อนกระบวนการคัดเลือกบทความโดยใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review บทความจะถูกส่งไปยังนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญตรงกับสาขาวิชานั้นๆ จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้ประเมินบทความ

การเตรียมต้นฉบับบทความ

- 1) การตั้งค่าหน้ากระดาษ ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 10 - 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว
- 2) ตัวอักษร และขนาดอักษร เนื้อหาใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ขนาด 16 ตั้งค่าหน้ากระดาษโดย เว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร) กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนา เช่น ตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้ โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ
- 3) ชื่อเรื่อง ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง
- 4) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อยู่ใต้ชื่อเรื่องตรงกลาง
- 5) ระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน และอีเมล
- 6) มีบทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำตอบทคัดย่อ
- 7) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 - 5 คำ)
- 8) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด
- 9) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

การอ้างอิงเอกสารในบทความ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA

6th (ระบบ นาม-ปี) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิงเอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สุพัตรา ยอดสุรางค์, 2561)
- 2) ผู้แต่ง 1 -3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งทุกรายการ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ชัยฤทธิ์ ทองรอด สุพัตรา ยอดสุรางค์ และวราภรณ์ สารอินมูล, 2559) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (อุษา งามมีศรี, 2562; วิศิษฐ์ ฤทธิ์บุญชัย, 2563)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (อำนวย บุญรัตน์ไมตรี และคณะ, 2563)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Porter, 1980)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสามรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสามราย โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Storey, Drucker & Easingwood, 1999) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Drucker, 1954; Dooley & O'Sullivan, 2003)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Woodman et al., 1993)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

การอ้างอิงในเนื้อหา

(สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2556)

(Gibson, J.H., John, M.I. and James, H.D., 1982)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. /(ครั้งที่พิมพ์). /สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2556). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. (พิมพ์ครั้งที่

2). กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

Gibson, J.H., John, M.I. and James, H.D. (1982). *Organizations: Behavior Structure and Processes*. New York: Business Publications.

(2) บทความจากวารสาร

การอ้างอิงในเนื้อหา

(อำนวย บุญรัตน์ไมตรี, 2560)

(Boonratmaitree, A., 2017)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

อำนวย บุญรัตน์ไมตรี. (2560). นโยบายการจัดการขยะของรัฐและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 10(1), 169-174.

Boonratmaitree, A. (2017). Waste Management Policy of the State and Local Governments. *Journal of Southern Technology*, 10(1), 169-174.

(3) วิทยานิพนธ์

การอ้างอิงในเนื้อหา

(เบญจ พรพลธรรม, 2553)

(Zamperlin, F. U., 2012)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อวิทยานิพนธ์./ (ระดับคุณวุฒิ/ วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์/ หรือการค้นคว้าแบบอิสระ)./ ชื่อมหาวิทยาลัย.

เบญจ พรพลธรรม. (2553). *การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีนิพนธ์). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Zamperlin, F. U. (2012). *The role of servant leadership in middle school culture*. (Doctoral Dissertation). New York: Fordham University.

(4) รายงานการวิจัย

การอ้างอิงในเนื้อหา

(ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์, 2563)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ (รายงานการวิจัย)./ สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอนาทม จังหวัดมหาสารคาม*. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

(5) ข้อมูลจากเว็บไซต์

การอ้างอิงในเนื้อหา

(กรุงเทพธุรกิจ, 2560)

(Clark, D. ,1999)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ: ผู้แต่ง./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./เข้าถึงได้จาก แหล่งที่อยู่ไฟล์ (URL).

กรุงเทพธุรกิจ. (2560). ธนาคารโลกชี้ 'สลัม' เอเชียแปซิฟิกใหญ่ที่สุดในโลก. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/775554>.

Clark, D. (1999). *Instructional system design: The ADDIE model*. Retrieved October 12, 2022 from <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/sat.html>.

(6) ราชกิจจานุเบกษา

การอ้างอิงในเนื้อหา

(พระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546, 2546)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ: ชื่อพระราชบัญญัติ./(ปีที่พิมพ์,วันที่/เดือน). ราชกิจจานุเบกษา./เล่ม/.../ตอนที่/...,หน้า....

พระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก, หน้า 2-16.

(7) เอกสารการประชุมทางวิชาการ

การอ้างอิงในเนื้อหา

(ศุภยา ศรีโยม, มาริษา มุสิกจินดา, พรรณพชา เสมามิ่ง และศรวิวรรณ ขำตรี, 2566)

การอ้างอิงครั้งที่ 1

(ศุภยา ศรีโยม และคณะ, 2566)

การอ้างอิงครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

รายการอ้างอิง

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง./(ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน หรือ in ชื่อบรรณาธิการ, ชื่อการประชุม (หน้า หรือ p หรือ pp.)/สถานที่พิมพ์./สำนักพิมพ์.

ศุภยา ศรีโยม, มาริษา มุสิกจินดา, พรรณพชา เสมามิ่ง และศรวิวรรณ ขำตรี. (2566). การจัดการขยะชุมชนในพื้นที่บ้านด่าน หมู่ที่ 4 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.สงขลา. ใน การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 14 (หน้า 1058-1073). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

(8) สารานุกรม

การอ้างอิงในเนื้อหา

(คณะกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน. (2558)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ผู้แต่ง./(ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน ชื่อสารานุกรม (เล่มที่, หน้า)./สถานที่พิมพ์./สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

คณะกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน. (2558). การเมืองไทยในบริบทความเชื่อมโยงกับภาคส่วนอื่น. ใน สารานุกรมเมืองไทยสำหรับเยาวชน (เล่มที่ 3, หน้า 11-16). กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน.

การส่งบทความ

ให้ส่งต้นฉบับบทความออนไลน์ (ไฟล์ Word) ไปที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JPLM/index>

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

- มีประเด็นหรือความแนวคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
- วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ มีการสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
- สอดแทรกความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ หรือแสดงทัศนะทางวิชาการของผู้เขียนอย่างชัดเจนและเที่ยงตรง
- มีการค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ทันสมัย และครอบคลุม
- มีการนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่ายและเป็นระบบ ใช้ภาษาทางวิชาการอย่างเหมาะสม

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- (1) ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (2) ชื่อผู้เขียน (ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงาน และอีเมล)
- (3) บทคัดย่อภาษาไทย
- (4) คำสำคัญ (มีจำนวน 3-5 คำ)
- (5) Abstract
- (6) Keywords
- (7) บทนำ
- (8) เนื้อหา
- (9) บทสรุป
- (10) การอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์
วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

1 นิ้ว

1 นิ้ว

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย

ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³

Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹ สังกัด² สังกัด³ (คณะ.....มหาวิทยาลัย)

Affiliation¹ Affiliation² Affiliation³ (Faculty...University, Country.)

Email:.....

14 Point

บทคัดย่อ (250-300 คำ) → 16 Point Bold

16 Point

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษา.....

คำสำคัญ :, ..., ...

16 Point Bold

16 Point

Abstract → 16 Point Bold

The purpose of this article is to present.....

16 Point

Keywords:;;

16 Point Bold

16 Point

บทนำ → 16 Point Bold

16 Point {

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือทฤษฎีมารองรับ).....

.....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

บทความนี้จะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ (ปรับตามบริบท).....

.....

.....

เนื้อหา

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ความรู้จากการศึกษา → 16 Point Bold

16 Point {

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

สรุป } 16 Point Bold

16 Point {

สรุปในภาพรวมของบทความ

.....

.....

เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่าง

} 16 Point Bold

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.
- ฉัตรชัย นาลำพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178.
- สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (ดุชนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. เข้าถึงได้จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*. (Doctoral Dissertation). Bangkok: National Institute of Development Administration.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*. (Research Report). Ayutthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- (1) ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (2) ชื่อผู้เขียน (ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงาน และอีเมล)
- (3) บทคัดย่อภาษาไทย
- (4) คำสำคัญ (มีจำนวน 3-5 คำ)
- (5) Abstract
- (6) Keywords
- (7) บทนำ
- (8) วัตถุประสงค์การวิจัย
- (9) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- (10) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- (11) กรอบแนวคิดการวิจัย
- (12) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- (13) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ
- (14) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- (15) ข้อเสนอแนะ
- (16) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

1 นิ้ว

1 นิ้ว

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย

ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³

Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹ สังกัด² สังกัด³ (คณะ...มหาวิทยาลัย)

Affiliation¹ Affiliation² Affiliation³ (Faculty...University, Country.)

Email:.....

14 Point

บทคัดย่อ

16 Point Bold

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ 1) 2) 3)
..... วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ...(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิง
คุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)ผลการวิจัยพบว่า
1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ 1-
3 บรรทัด)
คำสำคัญ :;;

16 Point

Abstract → 16 Point Bold

16 Point

This Article aimed to study (1)
(2) the sample was.....
They was selected by the instrument for collecting data
was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.
The research results were found as follows;

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Keywords:;;

บทนำ } 16 Point Bold

16 Point

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรัชญาการค้นคว้า ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมาได้มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย

(อ้างอิงข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยเป็นอย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนวทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะเขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประโยชน์ที่จะเกิดแก่วงวิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 16 Point Bold

16 Point

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 16 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม

16 Point Bold

เขียนควรรออธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของ ความรู้นั้นได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบ ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย

16 Point

1.

2.

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการ วิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

16 Point Bold

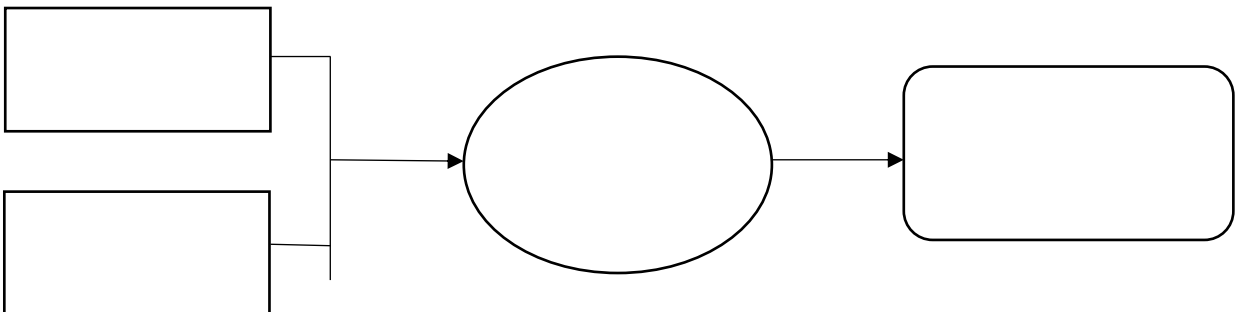
งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ... ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

16 Point

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

16 Point Bold

16 Point

.....

.....

.....

.....

ผลการวิจัย

16 Point Bold

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

อภิปรายผลการวิจัย

16 Point Bold

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

16 Point Bold

ระบอบองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

ข้อเสนอแนะ

16 Point Bold

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ โดยควรให้ความสำคัญกับ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

เอกสารอ้างอิง

16 Point Bold

ตัวอย่าง

บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

ฉัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178.

สุนันทา ภักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. เข้าถึงได้จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*. (Doctoral Dissertation). Bangkok: National Institute of Development Administration.

Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.

Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*. (Research Report). Ayutthaya: Buddhist Research Institute of MCU.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ค่าธรรมเนียมการส่งบทความ

บทความที่ส่งเข้ามาตีพิมพ์ในวารสาร จะไม่มีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ การส่งบทความเข้ามาเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน หากไม่ปฏิบัติตามกติกา กองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิในการปฏิเสธการตีพิมพ์ดังต่อไปนี้

1. หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20%
2. เจ้าของบทความไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งจากกองบรรณาธิการ)

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อได้รับการตีพิมพ์การส่งในระบบ สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/jppm/>